

ZAKON O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA (ZOFVI)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja pogoje za opravljanje ter določa način upravljanja in financiranja vzgoje in izobraževanja na področjih:

- predšolske vzgoje,
- osnovnošolskega izobraževanja,
- vzgoje in izobraževanja otrok, mladotnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami,
- osnovnega glasbenega izobraževanja,
- nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja,
- srednjega strokovnega in tehniškega izobraževanja,
- srednjega splošnega izobraževanja,
- višjega strokovnega izobraževanja,
- vzgoje in izobraževanja v domovih za učence in v dijaških domovih ter
- izobraževanja odraslih.

Vsebino in postopek sprejemanja programov za predšolske otroke in njeno financiranje ter izobrazbene pogoje in delovno obveznost strokovnih delavcev vrtca določa zakon.

Za vrtce oziroma šole, ustanovljene za vzgojo in izobraževanje pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti, se uporabljajo določbe tega zakona in zakona, ki ureja posebne pravice italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Za vrtce, šole in druge zavode za vzgojo in izobraževanje otrok, mladotnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami, ki potrebujejo prilagojene programe za predšolske otroke, prilagojene izobraževalne programe ter vzgojni ali posebni program vzgoje in izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: otroci in mladostniki s posebnimi potrebami) se uporabljajo določbe, ki veljajo za vrtce oziroma šole, če z zakonom ni drugače določeno.

Za izobraževanje odraslih, za domove za učence in dijaške domove se uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za šole, če z zakonom ni drugače določeno.

Določbe tega zakona se ne uporabljajo za vrtce in šole za tujce, razen določb o sprejemanju javno veljavnih programov.

2. člen (cilji vzgoje in izobraževanja)

Cilji sistema vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji so:

- zagotavljanje optimalnega razvoja posameznika ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, narodno pripadnost ter telesno in duševno konstitucijo,
- vzgajanje za medsebojno strpnost, razvijanje zavesti o enakopravnosti spolov, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje otrokovih in človekovih pravic in temeljnih svoboščin, razvijanje enakih možnosti obeh spolov ter s tem razvijanje sposobnosti za življenje v demokratični družbi,

- razvijanje jezikovnih zmožnosti in sposobnosti in ozaveščanje položaja slovenskega jezika kot jezika države Slovenije; na območjih, ki so opredeljena kot narodno mešana, pa ob slovenskem jeziku tudi ohranjanje in razvijanje italijanskega in madžarskega jezika,
- spodbujanje zavesti o integriteti posameznika,
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti in vedenja o zgodovini Slovenije in njeni kulturi,
- omogočanje vključevanja v procese evropskega povezovanja,
- uveljavljanje možnosti izbire na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja,
- omogočanje vzgoje in izobraževanja, ki ustreza stopnji razvoja in življenjski dobi posameznika,
- zagotavljanje enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje na območjih s posebnimi razvojnimi problemi,
- zagotavljanje enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje otrok iz socialno manj spodbudnih okolij,
- zagotavljanje enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje otrok, mladostnikov in odraslih s posebnimi potrebami,
- spodbujanje vseživljenjskega izobraževanja,
- omogočanje splošne izobrazbe in pridobitve poklica vsemu prebivalstvu,
- omogočanje čim višje ravni izobrazbe čim večjemu deležu prebivalstva ob ohranjanju že dosežene ravni zahtevnosti,
- omogočanje razvoja in doseganje čim višje ravni ustvarjalnosti čim večjemu deležu prebivalstva.

3. člen (učni jezik)

Vzgojno in vzgojno-izobraževalno delo v vrtcih oziroma šolah poteka v slovenskem jeziku.

Na območjih, kjer živijo pripadniki slovenskega naroda in pripadniki italijanske narodne skupnosti, in so opredeljena kot narodno mešana območja, se v skladu s tem zakonom in posebnim zakonom ustanavljajo tudi vrtci oziroma šole, v katerih poteka vzgojno oziroma vzgojno-izobraževalno delo v italijanskem jeziku (vrtci in šole v jeziku narodne skupnosti).

Na območjih, kjer živijo pripadniki slovenskega naroda in pripadniki madžarske narodne skupnosti, in so opredeljena kot narodno mešana območja, se v skladu s tem zakonom in posebnim zakonom ustanavljajo dvojezični vrtci in šole, v katerih vzgojno oziroma vzgojno-izobraževalno delo poteka v slovenskem in madžarskem jeziku (dvojezični vrtci in šole).

4. člen (posebni predpisi)

V organih državne uprave se lahko za potrebe službe organizira opravljanje izobraževalne dejavnosti po posebnem zakonu.

5. člen (opravljanje dejavnosti)

Dejavnost vzgoje in izobraževanja opravljajo vzgojitelji, pomočniki vzgojiteljev, učitelji, predavatelji višjih strokovnih šol, svetovalni delavci in drugi strokovni delavci v javnih in zasebnih vrtcih in šolah.

Zasebniki lahko opravljajo dejavnost vzgoje in izobraževanja v okviru vrtca oziroma šole, lahko pa tudi samostojno, če z zakonom ni določeno drugače.

Vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami se izvaja samo kot javna služba.

6. člen (izvajalci)

Predšolsko vzgojo opravljajo vrtci in zasebniki.

Predšolska vzgoja se lahko v primeru, določenim z zakonom, opravlja tudi na domu.

Osnovnošolsko izobraževanje opravljajo osnovne šole.

Osnovnošolsko izobraževanje se lahko na način in po postopku, določenem z zakonom, opravlja tudi kot izobraževanje na domu.

Poklicno izobraževanje opravljajo nižje in srednje poklicne šole. Kadar poklicno izobraževanje poteka v dualnem sistemu, ga opravljajo nižje in srednje poklicne šole skupaj z delodajalci.

Predšolsko vzgojo, osnovnošolsko izobraževanje in poklicno izobraževanje opravljajo tudi zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

Osnovno glasbeno izobraževanje opravljajo glasbene šole in zasebniki.

Srednje tehniško in strokovno izobraževanje opravljajo srednje tehniške in srednje strokovne šole.

Splošno srednje izobraževanje, ki omogoča nadaljevanje izobraževanja v visokem šolstvu, opravljajo splošne in strokovne gimnazije (v nadaljnjem besedilu: gimnazije).

Višje strokovno izobraževanje opravljajo višje strokovne šole.

Pogoje za bivanje in učenje zagotavljajo učencem, vajencem, dijakom in študentom višjih šol, ki se šolajo zunaj kraja bivanja, domovi za učence in dijaški domovi.

Izobraževanje odraslih opravljajo organizacije za izobraževanje odraslih, šole in zasebniki.

7. člen (organiziranje)

Vrtec oziroma šola se lahko ustanovi kot vzgojno-izobraževalni zavod ali gospodarska družba ali se organizira kot organizacijska enota zavoda, družbe ali druge pravne osebe, če s tem zakonom ni drugače določeno.

Osnovna šola in gimnazija se lahko ustanovita kot vzgojno-izobraževalni zavod ali kot organizacijska enota vzgojno-izobraževalnega ali drugega zavoda.

Javni vrtec oziroma šola se lahko ustanovi kot javni vzgojno-izobraževalni zavod ali organizira kot organizacijska enota javnega vzgojno-izobraževalnega ali drugega zavoda oziroma druge pravne osebe javnega prava.

Vrtec oziroma šola je pravna oseba, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi drugače določeno.

Vrtec oziroma šola ne sme opravljati vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki se financira iz javnih sredstev, zaradi pridobivanja dobička.

Pravice, obveznosti in odgovornosti vrtca oziroma šole določata zakon in akt o ustanovitvi.

8. člen (vzgojno-izobraževalni zavod)

Vzgojno-izobraževalni zavodi po tem zakonu so zavodi, ki kot pretežno dejavnost izvajajo programe za predšolske otroke, javno veljavne izobraževalne programe, javno veljavne vzgojne programe domov za učence in dijaških domov in javno veljavne programe za predšolske otroke s posebnimi potrebami oziroma programe vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami.

9. člen (javno veljavni programi in izobrazba)

Javno veljavni programi so:

- izobraževalni programi,
- prilagojeni izobraževalni programi za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami in
- izobraževalni programi za odrasle (v nadaljnjem besedilu: izobraževalni programi);
- programi za predšolske otroke,
- vzgojni program domov za učence,
- vzgojni program dijaških domov,
- prilagojeni programi za predšolske otroke s posebnimi potrebami,
- vzgojni programi za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami in
- posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, ki so sprejeti na način in po postopku, določenem z zakonom.

Vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami se lahko izvaja le po javno veljavnih programih vzgoje in izobraževanja.

Po javno veljavnih izobraževalnih programih osnovnega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja se pridobi javno veljavna izobrazba.

10. člen (javna služba)

Javna služba na področju vzgoje in izobraževanja obsega programe za predšolske otroke, vzgojne programe domov za učence in dijaških domov, vzgojni in posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, ki jih sprejme pristojni strokovni svet, in izobraževalne programe, ki jih sprejme pristojni minister, ter dejavnosti in naloge, potrebne za izvajanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja.

Programe iz prejšnjega odstavka opravljajo javni vrtci in šole, javni domovi za učence in dijaški domovi, javni zavodi za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami in javne organizacije za izobraževanje odraslih, na podlagi koncesije pa tudi zasebni vrtci in šole oziroma domovi za učence in dijaški domovi, zavodi za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami in zasebne organizacije za izobraževanje odraslih ter zasebniki, če je tako določeno z zakonom.

Opravljanje javne službe na področju izobraževanja odraslih ureja zakon.

11. člen (javna mreža)

Za opravljanje javne službe na področju vzgoje in izobraževanja se organizira javna mreža, ki jo sestavljajo javni vrtci in šole, zasebni vrtci in šole ter zasebniki, ki imajo koncesijo.

Javna mreža vrtcev mora biti organizirana tako, da omogoča staršem in otrokom dostopnost in izbiro programa za predšolske otroke.

Javna mreža osnovnih šol mora zagotavljati vsem otrokom možnost osnovnošolskega izobraževanja.

Javna mreža glasbenih šol mora biti organizirana tako, da omogoča zainteresiranim učencem osnovno glasbeno izobraževanje, nadarjenim pa zagotavlja pripravo za nadaljnje glasbeno izobraževanje.

Javna mreža nižjih in srednjih poklicnih šol, srednjih tehniških in srednjih strokovnih šol in gimnazij mora omogočiti izobraževanje vsem, ki so izpolnili osnovnošolsko obveznost, in sicer najmanj za pridobitev prvega poklica oziroma opravljanje mature.

Javna mreža višjih strokovnih šol omogoča nadaljevanje izobraževanja tistim, ki izpolnjujejo z zakonom določene pogoje.

Javna mreža domov za učence in dijaških domov omogoča učencem, vajencem, dijakom in študentom višjih šol, ki se šolajo zunaj kraja bivanja, pogoje za bivanje in učenje.

Javna mreža zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami mora zagotavljati vzgojo, varstvo in izobraževanje otrok in mladostnikov, ki to potrebujejo.

Razmestitev izobraževalnih programov za izobraževanje odraslih mora omogočati odraslim, ki niso zaključili osnovnošolskega izobraževanja, dokončanje osnovne šole, odraslim, ki so zaključili osnovnošolsko izobraževanje, pa enoletno dopolnjevanje osnovnošolske izobrazbe ter možnost izobraževanja po drugih programih za izobraževanje odraslih.

Merila za postavitev javne mreže določi Vlada Republike Slovenije, ob upoštevanju:

- števila in starosti otrok na določenem območju,
- specifičnosti poselitve in
- razvojnih posebnosti območja.

V postopku sprejemanja meril si pridobi mnenje pristojnega strokovnega sveta.

II. PROGRAMI VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

12. člen (izobraževalni programi)

Izobraževalni program ima splošni in posebni del.

Splošni del vsebuje:

- ime programa,
- cilje vzgoje in izobraževanja,
- trajanje izobraževanja,
- obvezne načine preverjanja in ocenjevanja znanja,
- pogoje za vključitev,
- pogoje za napredovanje in dokončanje izobraževanja.

Splošni del programa poklicnega in strokovnega izobraževanja vsebuje še naziv poklicne oziroma strokovne izobrazbe, ki se pridobi po uspešno končanem izobraževanju.

Posebni del vsebuje:

- predmetnik,
- učne načrte, predmetne kataloge znanj in izpitne kataloge, v katerih se navedejo vsebina predmetov oziroma predmetnih področij in izbirnih vsebin, standardi znanj oziroma cilji pouka in znanja, ki se preverjajo ob koncu obdobja v osnovni šoli ter pri maturi oziroma zaključnem izpitu,
- znanja, ki jih morajo imeti izvajalci posameznega predmeta.

Posebni del programa poklicnega in strokovnega izobraževanja vsebuje še:

- obseg in vsebino izobraževanja v nižjem in srednjem poklicnem izobraževanju, ki se izvaja pri delodajalcu in
- organizacijo izvajanja izobraževalnega programa (celoletna, periodična).

Posebni del prilagojenih izobraževalnih programov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami vsebuje še:

- dejavnosti, ki so potrebne za doseganje optimalnega razvoja posameznega otroka oziroma mladostnika in
- navodila za izvajanje.

Sestavine izobraževalnega programa za odrasle, postopek sprejemanja in določanja izvajalcev ureja zakon.

Izobraževalni program se pripravi v skladu z izhodišči za pripravo izobraževalnih programov, ki jih določi pristojni strokovni svet po predhodnem soglasju ministra.

13. člen

(vzgojni in posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami)

Vzgojni program za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami obsega:

- ime programa,
- cilje in načela vzgoje in izobraževanja ter
- oblike dela.

Posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami obsega:

- ime programa,
- področja vzgoje in izobraževanja,
- cilje in načela vzgoje in izobraževanja,
- načine napredovanja in dokončanja,
- oblike dela in
- trajanje.

14. člen

(vzgojni program domov za učence in vzgojni program dijaških domov)

Vzgojni program domov za učence in vzgojni program dijaških domov obsega:

- ime programa,
- cilje vzgoje in izobraževanja ter
- oblike dela.

15. člen

(sprejemanje programov)

Javno veljavne izobraževalne programe, razen izobraževalnih programov zasebnih šol, sprejme minister, pristojen za šolstvo, oziroma minister, pristojen za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: minister), v sodelovanju s pristojnim strokovnim svetom.

Strokovni svet predlaga splošni del ter določi posebni del izobraževalnega programa.

Pred določitvijo posebnega dela izobraževalnega programa za gimnazije mora na zahtevo strokovnega sveta podati svoje mnenje tudi državna maturitetna komisija.

Vzgojne programe domov za učence in dijaških domov, razen vzgojnih programov zasebnih domov za učence in zasebnih dijaških domov, ter vzgojni program za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami in posebni program vzgoje in izobraževanja sprejme Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

16. člen (določanje izvajalcev)

Izvajalce izobraževalnega programa osnovnošolskega izobraževanja, osnovnega glasbenega izobraževanja ter vzgojnega programa domov za učence, razen izobraževalnih oziroma vzgojnih programov zasebnih šol oziroma domov za učence, določi lokalna skupnost oziroma več lokalnih skupnosti, če se tako dogovorijo.

Izvajalce izobraževalnih programov nižje in srednje poklicne šole, srednje in višje strokovne šole, poklicnega tečaja, gimnazije, maturitetnega tečaja, vzgojnih programov dijaških domov, oziroma programov vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, razen izobraževalnih oziroma vzgojnih programov zasebnih šol oziroma dijaških domov, določi minister.

17. člen (sprejemanje programov zasebnih šol)

Vsebina in postopek sprejemanja izobraževalnega programa zasebne šole se določita z aktom o ustanovitvi.

Izobraževalni program iz prejšnjega odstavka pridobi javno veljavnost, ko pristojni strokovni svet ugotovi enakovreden izobrazbeni standard.

Izobraževalni program, ki ga izvaja zasebna šola po posebnih pedagoških načelih (Steiner, Decroly, Montessori in podobno), pridobi javno veljavnost, ko pristojni strokovni svet ugotovi, da zagotavlja minimalna znanja, ki omogočajo uspešno zaključiti izobraževanje in ga je priznalo ustrezno mednarodno združenje teh šol.

Ne glede na določbo 20. člena tega zakona se vsako uvedbo izobraževalnega programa iz prejšnjega odstavka preverja s poskusom ves čas šolanja prve generacije.

18. člen (objava)

Javno veljavne programe mora ministrstvo, pristojno za šolstvo, objaviti najmanj šest mesecev pred začetkom izvajanja oziroma pred razpisom za vpis.

19. člen (usklajevalni postopek)

Če je z zakonom določeno, da predmetne in izpitne kataloge znanj določata dva strokovna sveta, je katalog sprejet, če ga oba sprejmeta v enakem besedilu. Če strokovna sveta ne sprejmeta kataloga v enakem besedilu, imenujeta komisijo za pripravo sporazumnega predloga, o katerem glasujeta pristojna strokovna sveta na skupni seji. Predlog je sprejet, če dobi večino glasov, pri čemer imata strokovna sveta enako število glasov. V skupno komisijo imenuje vsak strokovni svet po tri člane.

Če skupna komisija ne oblikuje sporazumnega predloga ali če sporazumni predlog ni sprejet, se umakne iz obravnave in pripravi nov predlog, ki ne more biti dan v postopek prej kot v šestih mesecih po zavrnitvi prejšnjega predloga.

III. POSKUS IN SPREMLJANJE

20. člen (poskus)

Posodabljanje vzgojno-izobraževalnega dela, uvajanje novih delov izobraževalnih programov, organizacijske novosti in novi učbeniki se lahko pred uvedbo preverjajo s poskusom.

Vrtec oziroma šola, v kateri se izvaja poskus, določi minister na predlog vrtca oziroma šole, strokovnih inštitucij, visokošolskih zavodov ter raziskovalnih organizacij. Pred odločitvijo si minister pridobi mnenje pristojnega strokovnega sveta.

Izvajanje poskusa spremlja pristojni javni zavod iz prvega odstavka 28. člena. Minister lahko na predlog pristojnega javnega zavoda prepove nadaljnje izvajanje poskusa, če se ne dosega predpisani izobrazbeni standard ali so drugače kršene pravice otrok, učencev, vajencev, dijakov, študentov višjih šol ali odraslih.

Spremljanje izvajanja poskusa določi minister.

20a. člen (spremljanje izvajanja novih javno veljavnih programov)

Izvajanje novih javno veljavnih programov spremlja pristojni javni zavod iz prvega odstavka 28. člena tega zakona, ki o svojih ugotovitvah poroča pristojnemu strokovnemu svetu in ministru.

Minister v skladu s tretjim odstavkom 20. člena tega zakona, ki postane drugi odstavek, določi vrtec oziroma šola, ki poroča pristojnemu javnemu zavodu o poteku in rezultatih izvajanja programa.

Za koordinacijo spremljanja izvajanja novih javno veljavnih programov in za evalvacijo sistema vzgoje in izobraževanja lahko imenuje minister Svet za evalvacije, katerega mandat traja pet let.

Natančnejše pristojnosti in sestavo Sveta za evalvacije določi minister.

IV. UČBENIKI

21. člen (učbeniki)

V šolah, ki izvajajo javno veljavne programe, se uporabljajo le učbeniki in učila, ki jih potrdi pristojni strokovni svet.

Postopek za pripravo in potrjevanje učbenikov in učil določi minister.

Učitelj lahko uporablja poleg potrjenih učbenikov in učil tudi druga neobvezna sredstva in pripomočke.

Zasebne šole uporabljajo učbenike in učila iz prvega odstavka tega člena le za z zakonom določene obvezne predmete.

Določbe tega člena ne veljajo za višje strokovne šole.

V. STROKOVNI SVETI

22. člen (strokovni sveti)

Za odločanje o strokovnih zadevah na posameznih področjih vzgoje in izobraževanja ter za strokovno pomoč pri sprejemanju odločitev in pri pripravi predpisov Vlada Republike Slovenije ustanovi naslednje strokovne svete:

- Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje,
- Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje in
- Strokovni svet Republike Slovenije za izobraževanje odraslih.

Predsednike in člane strokovnih svetov imenuje Vlada Republike

Slovenije za šest let in so lahko ponovno imenovani.

23. člen (organizacija dela)

Za posamezna področja svojega delovanja strokovni sveti lahko oblikujejo komisije, ekspertne skupine in druga delovna telesa.

Organizacija in način dela strokovnega sveta se uredita s poslovníkom, ki ga sprejme strokovni svet z večino glasov.

Strokovna, administrativna, tehnična in druga dela za strokovne svete opravlja ministrstvo, pristojno za šolstvo.

24. člen (sestava strokovnih svetov)

Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje ima predsednika in šestiindvajset članov.

Vlada imenuje šestnajst članov izmed strokovnjakov s področja predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja in splošnega srednjega izobraževanja, deset pa izmed strokovnjakov s področja humanistike, družbenih ved, naravoslovja, tehnike in umetniških disciplin, od tega devet na predlog univerz in enega na predlog samostojnih visokošolskih zavodov.

Vsaj ena četrtnina članov mora biti strokovnih delavcev vrtcev in šol ter zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, ki jih imenuje vlada na predlog strokovnih združenj in društev strokovnih delavcev s področja humanistike, družbenih ved, naravoslovja, tehnike, umetniških disciplin in s področja šolske medicine ter po en predstavnik italijanske in madžarske narodne skupnosti. Predstavnik italijanske in madžarske narodne skupnosti predlagata narodni skupnosti.

Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje ima predsednika in štirinajst članov. Vlada jih imenuje izmed uveljavljenih strokovnjakov s področja poklicnega oziroma strokovnega izobraževanja, in sicer:

- pet na predlog ministrstev, od tega dva na predlog ministrstva, pristojnega za šolstvo,
- pet na predlog pristojnih zbornic in
- štiri na predlog sindikatov.

Najmanj ena tretjina članov morajo biti strokovni delavci poklicnih, srednjih in višjih strokovnih šol.

Strokovni svet Republike Slovenije za izobraževanje odraslih ima predsednika in štirinajst članov. Vlada jih imenuje izmed uveljavljenih strokovnjakov s področja izobraževanja odraslih, in sicer:

- štiri na predlog ministrstev,
- tri na predlog pristojnih zbornic,

- tri na predlog sindikatov,
- dva na predlog skupnosti javnih zavodov za izobraževanje odraslih in
- dva na predlog drugih organizacij za izobraževanje odraslih in njihovih skupnosti.

25. člen

(pristojnosti Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje)

Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje:

- sprejema programe za predšolske otroke in prilagojene programe za predšolske otroke s posebnimi potrebami,
- sprejema vzgojne in posebne programe vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami,
- določa vzgojne in izobraževalne programe za pripadnike italijanske in madžarske narodne skupnosti,
- sprejema vzgojni program domov za učence in vzgojni program dijaških domov,
- določa predmetnike in učne načrte predmetov ali predmetnih področij za osnovno in glasbeno šolo,
- določa predmetnike in predmetne kataloge znanj za gimnazijo in za maturitetni tečaj,
- določa izpitne kataloge znanj za preverjanje ob koncu posameznega obdobja v osnovni šoli, glasbeni šoli in za maturo,
- določa predmetne in izpitne kataloge znanj splošno-izobraževalnih predmetov v poklicnem oziroma strokovnem izobraževanju,
- določa navodila za prilagojeno izvajanje izobraževalnih programov,
- določa dejavnosti, potrebne za optimalen razvoj otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- sprejme navodila za prilagojeno izvajanje programa za učence Rome,
- potrjuje učbenike in učila za splošnoizobraževalne predmete,
- ugotavlja enakovredni izobrazbeni standard izobraževalnih programov zasebnih šol na področju osnovnošolskega izobraževanja ter splošnega srednjega izobraževanja,
- ugotavlja javno veljavnost izobraževalnih programov zasebnih šol iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona,
- daje mnenje o ustreznosti programa za predšolske otroke in predlaga ministru:
- program osnovnošolskega izobraževanja in osnovnega glasbenega izobraževanja,
- program dopolnilnega izobraževanja otrok izseljencev in zdomcev,
- program dopolnilnega izobraževanja za otroke Romov,
- program priprave na zaključno preverjanje v osnovni šoli v desetem letu,
- prilagojene izobraževalne programe za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami,
- izobraževalni program gimnazije in maturitetnega tečaja in opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

Za obravnavanje vprašanj s področja predšolske vzgoje in področja vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami ter za pripravo odločitev, ki so na teh področjih v pristojnosti

Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje, se oblikujeta posebni komisiji.

Predsednika in člane komisij imenuje Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

26. člen

(pristojnosti Strokovnega sveta Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje)

Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje:

- določi predmetne kataloge znanj in izpitne kataloge za strokovno teoretične predmete in za mojstrski izpit,
- določi obseg in vsebino izobraževanja v nižjem in srednjem poklicnem izobraževanju, ki se izvaja pri delodajalcu,
- določi organizacijo izvajanja izobraževalnega programa (celoletna, periodična),

- določa vsebino vmesnega preizkusa,
- ugotavlja enakovredni izobrazbeni standard izobraževalnih programov za odrasle na področjih, na katerih je pristojen za določanje katalogov znanj,
- potrjuje učbenike in učila za strokovno teoretične predmete,
- predlaga izobraževalne programe poklicnega oziroma strokovnega izobraževanja,
- predlaga prilagojene izobraževalne programe za mladostnike s posebnimi potrebami,
- predlaga normative in standarde za opremo šol in šolskih delavnic,
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

27. člen

(pristojnosti Strokovnega sveta Republike Slovenije za izobraževanje odraslih)

Strokovni svet Republike Slovenije za izobraževanje odraslih spremlja in ocenjuje stanje in razvoj izobraževanja odraslih v državi z vidika razvojnih potreb in možnosti družbe, z vidika kakovosti in mednarodne primerljivosti.

Strokovni svet opravlja še naslednje naloge:

- predlaga pristojnemu ministru izobraževalne programe za odrasle,
- obravnava in daje soglasje k izobraževalnim programom, prilagojenim za odrasle, po katerih se pridobi javno veljavna izobrazba,
- ugotavlja enakovredni izobrazbeni standard na področjih, na katerih je pristojen za določanje katalogov znanj,
- obravnava druga strokovna vprašanja v zvezi z razvojem in delovanjem sistema izobraževanja odraslih,
- določa kataloge znanj in izpitne kataloge v programih iz prve alineje tega odstavka in
- potrjuje učbenike in učila za izobraževanje odraslih za programe, za katere je pristojen določati kataloge znanj, in daje soglasje o ustreznosti drugih učbenikov in učil za izobraževanje odraslih.

VI. OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI IN NALOG, POTREBNIH ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

28. člen

(javni zavodi)

Razvojno in svetovalno delo v vzgoji in izobraževanju opravljajo:

- za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja, gimnazijskega izobraževanja, vzgoje in izobraževanja v domovih za učence in v dijaških domovih ter vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, za splošno-izobraževalne predmete pa tudi v poklicnem in strokovnem izobraževanju Zavod Republike Slovenije za šolstvo,
- za področje poklicnega in strokovnega izobraževanja Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje,
- za področje izobraževanja odraslih Andragoški center Republike Slovenije.

Naloge na področju zunanjega preverjanja znanja učencev, vajencev, dijakov in odraslih, določenih z zakoni in drugimi predpisi, opravlja Državni izpitni center.

Naloge s področja šolske in obšolske dejavnosti za učence, vajence in dijake opravlja Center šolskih in obšolskih dejavnosti skupaj z vrtci in šolami, lahko pa tudi drugi zavodi.

Akte o ustanovitvi javnih zavodov iz prejšnjih odstavkov sprejme Vlada Republike Slovenije.

Vlada oziroma lokalna skupnost lahko ustanovi za opravljanje nalog, potrebnih za izvajanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, tudi druge javne zavode.

29. člen
(pristojnosti)

Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje in Andragoški center Republike Slovenije opravljajo naslednje naloge:

- pripravo strokovnih podlag za odločanje o zadevah iz pristojnosti strokovnih svetov,
- spremljanje poskusov in uvajanje novih programov,
- svetovalno delo za vrtce, šole in organizacije za izobraževanje odraslih, ki izvajajo javno veljavne programe, in za delodajalce v poklicnem izobraževanju,
- organiziranje stalnega strokovnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev in ravnateljev,
- pripravo metodologije za pripravo učbenikov,
- druge naloge, določene z zakonom in drugimi predpisi ter aktom o ustanovitvi.

Naloge Državnega izpitnega centra se določijo z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo zunanje preverjanje znanja učencev, vajencev, dijakov in odraslih, naloge Centra za šolske in obšolske dejavnosti pa z aktom o ustanovitvi.

VII. ŠOLSKE UPRAVE

30. člen
(namen in organizacija)

V okviru ministrstva, pristojnega za šolstvo, se za odločanje o upravnih zadevah in za izvajanje kadrovskih, finančnih in organizacijskih nalog, določenih z zakonom, ustanovijo šolske uprave, in sicer:

- Šolska uprava Celje,
- Šolska uprava Koper,
- Šolska uprava Kranj,
- Šolska uprava Brežice,
- Šolska uprava Ljubljana,
- Šolska uprava Maribor,
- Šolska uprava Murska Sobota,
- Šolska uprava Nova Gorica,
- Šolska uprava Novo mesto,
- Šolska uprava Postojna,
- Šolska uprava Ptuj,
- Šolska uprava Slovenj Gradec,
- Šolska uprava Trbovlje,
- Šolska uprava Velenje.

Minister določi okoliš šolske uprave.

31. člen
(pristojnosti šolske uprave)

Šolska uprava ima naslednje upravne in druge naloge:

- vodi postopek vpisa in izbrisa iz razvidov vrtcev in šol,
- vodi postopek vpisa oziroma izbrisa iz razvida zasebnih učiteljev in zasebnih vzgojiteljev,
- ugotavlja izpolnjevanje pogojev za financiranje zasebnih vrtcev in šol,
- opravlja naloge v zvezi z vpisnim postopkom učencev, vajencev oziroma dijakov, določenih z zakonom in drugimi predpisi,
- izdaja odločbe v postopku usmerjanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- vodi evidenco presežnih strokovnih delavcev in evidenco pripravnikov v vrtcih in šolah na svojem območju,

- izdaja soglasja k sistemizaciji delovnih mest v šolah,
- opravlja naloge za Šolski sklad Republike Slovenije, ki ji jih poveri upravni odbor ali direktor sklada,
- opravlja naloge na področju financiranja, za katere jo pooblasti minister in
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

32. člen

(vodenje uprave, razmerje med ministrstvom in upravo)

Šolsko upravo vodi načelnik, ki ga imenuje minister.

Za določanje razmerij med ministrstvom in šolsko upravo, pristojnosti in odgovornosti šolske uprave ter pooblastil za odločanje v upravnih stvareh se uporabljajo določbe zakona o upravi, ki veljajo za upravne enote.

VIII. POGOJI ZA OPRAVLJANJE VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

33. člen

(vrtci in šole)

Javni vrtci in šole morajo imeti za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja zagotovljene strokovne delavce, ki imajo predpisano izobrazbo, ter prostor in opremo, ki jih določi minister oziroma z zakonom pooblaščen zbornica.

Pogoje za učne delavnice oziroma šolsko posestvo določi minister v soglasju z ministrom, pristojnim za gospodarstvo, oziroma ministrom, pristojnim za kmetijstvo.

Zasebne šole, ki izvajajo javno veljavne izobraževalne programe, in zasebni vrtci, ki izvajajo programe za predšolske otroke, morajo izpolnjevati pogoje, predpisane za strokovne delavce, prostor in opremo v javnem vrtcu oziroma šoli.

Zasebni vrtci in šole, ki izvajajo programe po posebnih pedagoških načelih, morajo izpolnjevati predpisane pogoje za prostor v javnem vrtcu oziroma šoli.

34. člen

(razvid)

Šole, ki izvajajo javno veljavne izobraževalne programe, in vrtci, ki izvajajo programe za predšolske otroke, lahko začnejo opravljati dejavnost vzgoje in izobraževanja po vpisu v razvid, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo oziroma šolstvo.

Vrtec oziroma šola vloži predlog za vpis v razvid pri šolski upravi, na območju katere ima sedež. Predlogu za vpis je treba priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev in sprejetem vzgojnem oziroma izobraževalnem programu.

Vrtec oziroma šola se vpiše v razvid, če izpolnjuje pogoje, določene za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja in ima javno veljavni program.

Z odločbo o vpisu v razvid se določi tudi največje število otrok oziroma učencev, vajencev, dijakov ali študentov višje šole, ki jih lahko vrtec oziroma šola vključi oziroma vpiše glede na standarde in normative.

V razvid se vpišejo:

- ime ali firma in sedež ustanovitelja oziroma ime in priimek, rojstni podatki in bivališče, če je ustanovitelj fizična oseba,
- ime in sedež vrtca oziroma šole,

- številka in datum akta o ustanovitvi,
- ime programa, ki ga vrtec oziroma šola izvaja,
- javna veljavnost programa,
- podatki iz četrtega odstavka tega člena,
- datum vpisa oziroma izbrisa in razlogi izbrisa iz razvida.

Obliko razvida ter postopek vpisa in izbrisa določi minister.

35. člen (izbris iz razvida)

Vrtec oziroma šola se izbrše iz razvida:

- če preneha izvajati javno veljavni program,
- če mu je s pravnomočno odločbo prepovedano izvajati javno veljavni program,
- če ne izpolnjuje več pogojev za vpis v razvid in
- če preneha obstajati.

36. člen* (status zasebnega učitelja)

Kot zasebnik lahko opravlja izobraževalno dejavnost, kdor:

- izpolnjuje pogoje za vzgojitelja, učitelja, svetovalnega delavca ali drugega strokovnega delavca v javni šoli,
- aktivno govori slovenski jezik,
- ni v delovnem razmerju,
- ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji (ne velja za državljane držav članic Evropske unije),
- mu ni s pravnomočno odločbo prepovedano opravljanje dejavnosti in
- je vpisan v razvid, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za šolstvo.

37. člen* (status zasebnega vzgojitelja)

Kot zasebnik lahko opravlja vzgojo predšolskih otrok, kdor:

- izpolnjuje pogoje za vzgojitelja, pomočnika vzgojitelja ali svetovalnega delavca v javnem vrtcu,
- aktivno govori slovenski jezik,
- ni v delovnem razmerju,
- ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji (ne velja za državljane držav članic Evropske unije),
- mu ni s pravnomočno odločbo prepovedano opravljanje dejavnosti,
- je vpisan v razvid, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

38. člen (razvid)

Zasebnik vloži predlog za vpis v razvid pri šolski upravi, na območju katere ima bivališče. Predlogu za vpis je treba priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev.

Zasebnik se vpiše v razvid, če izpolnjuje pogoje, določene za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja.

Zasebniku, ki samostojno opravlja dejavnost vzgoje in izobraževanja, se z odločbo o vpisu v razvid, ob upoštevanju normativov in standardov, ki jih določi minister, določi tudi največje število otrok,

dijakov, študentov višjih šol oziroma odraslih, ki jih lahko glede na področje, obseg in način opravljanja dejavnosti vzgoje in izobraževanja ter ob upoštevanju prostorskih pogojev sočasno vključi.

V razvid se vpišejo ime in priimek, rojstni podatki, bivališče ter izobrazba zasebnika, dejavnost vzgoje in izobraževanja, sedež opravljanja dejavnosti, podatki iz tretjega odstavka tega člena, datum vpisa oziroma izbrisa in razlogi izbrisa iz razvida.

Obliko razvida ter postopek vpisa in izbrisa iz razvida določi minister.

39. člen (izbris iz razvida)

Zasebni učitelj oziroma vzgojitelj se izbrše iz razvida:

- če pogojev za vpis v razvid ne izpolnjuje več,
- če mu je s pravnomočno odločbo prepovedano opravljati dejavnost vzgoje in izobraževanja in
- če preneha izvajati dejavnost.

IX. VRTCI OZIROMA ŠOLE

1. Ustanavljanje

40. člen (ustanovitelj)

Javne vrtce oziroma šole ustanavlja lokalna skupnost oziroma država.

Zasebne vrtce oziroma šole lahko ustanovijo domače in tuje fizične ali pravne osebe, razen osnovne šole, ki jo lahko ustanovijo samo domače fizične ali pravne osebe.

41. člen (ustanovitelj javnih vrtcev oziroma šol)

Javne vrtce, glasbene šole, osnovne šole in domove za učence ustanavlja lokalna skupnost.

Javne poklicne šole, srednje tehniške in srednje strokovne šole, višje strokovne šole, zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter dijaške domove ustanavlja država.

Javno gimnazijo ustanavlja država, lahko pa tudi mestna občina v soglasju z državo.

Samoupravna narodna skupnost je soustanoviteljica javnih vrtcev oziroma šol, ki se ustanovijo za vzgojo in izobraževanje v jeziku narodne skupnosti oziroma za dvojezično vzgojo in izobraževanje.

42. člen (akt o ustanovitvi)

V ustanovitvenem aktu se poleg zadev, določenih z zakonom, uredi tudi notranja organizacija javnega vrtca oziroma šole.

V ustanovitvenem aktu javne osnovne šole se, v skladu z merili za organizacijo javne mreže, določi območje, na katerem imajo starši pravico vpisati otroka v to osnovno šolo (šolski okoliš).

43. člen (pravila)

Javni vrtec oziroma šola ima lahko pravila, ki jih sprejme svet javnega vrtca oziroma šole. S pravili se lahko urejajo vprašanja, ki so pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje javnega vrtca oziroma šole.

44. člen (kriteriji za ustanovitev)

Javni vrtec se lahko ustanovi, če je zagotovljena vključitev vsaj desetih oddelkov otrok. V javnem vrtcu se lahko oblikuje največ 30 oddelkov.

Javna šola se lahko ustanovi, če je zagotovljen vpis vsaj za dva oddelka učencev, vajencev oziroma dijakov prvega in vseh naslednjih razredov oziroma letnikov.

Javna glasbena šola se lahko ustanovi, če je zagotovljen pouk vsaj petih orkestrskih instrumentov (godala, pihala, trobila), klavirja, nauka o glasbi, predšolske glasbene vzgoje in šolskega godalnega ali pihalnega orkestra. V pouk instrumentov mora biti vključenih najmanj 130 učencev, od tega vsaj polovica na orkestrskih instrumentih.

Javna višja strokovna šola se lahko ustanovi za izvajanje enega ali več javno veljavnih programov, če je v posamezni program zagotovljen vpis najmanj 30 študentov prvega letnika višje šole.

Določbe prejšnjih odstavkov ne veljajo za oblikovanje organizacijskih enot.

Na narodno mešanih in obmejnih območjih ter na območjih s posebnimi razvojnimi problemi ali če se ustanavlja edina šola za izvajanje določenega izobraževalnega programa v državi ter za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, se javni vrtec oziroma šola ali javni zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami lahko ustanovi tudi, če niso izpolnjeni pogoji iz prejšnjih odstavkov.

Podrobnejše pogoje za ustanovitev javnega vrtca oziroma šole ter za oblikovanje organizacijske enote, določi minister. V postopku priprave si minister pridobi mnenje pristojnega strokovnega sveta.

45. člen (podružnice)

V javnem vrtcu oziroma šoli se lahko organizirajo enote vrtcev oziroma podružnice šol:

- za izvajanje izobraževalnega programa na različnih lokacijah,
- za izvajanje vzgojnega, prilagojenega izobraževalnega programa oziroma posebnega programa vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami,
- za izvajanje programa za predšolske otroke oziroma prilagojenega programa za predšolske otroke s posebnimi potrebami v okviru šole ali na različnih lokacijah in
- v drugih primerih, določenih z aktom o ustanovitvi.

2. Organi javnih vrtcev in šol

a) Svet

46. člen (sestava sveta)

Svet javnega vrtca, javne osnovne šole in javne glasbene šole sestavljajo: trije predstavniki ustanovitelja, pet predstavnikov delavcev vrtca oziroma šole in trije predstavniki staršev.

Svet javne poklicne šole, gimnazije in javnega dijaškega doma sestavljajo: dva predstavnika ustanovitelja, pet predstavnikov delavcev, dva predstavnika staršev in dva predstavnika vajencev oziroma dijakov.

Svet javne višje strokovne šole sestavljajo: trije predstavniki ustanovitelja, pet predstavnikov delavcev šole in trije predstavniki študentov višje šole.

Svet javne organizacije za izobraževanje odraslih sestavljajo: dva predstavnika ustanovitelja, dva predstavnika delavcev, če je tako določeno z aktom o ustanovitvi pa tudi en predstavnik odraslih, ki se izobražujejo v organizaciji za izobraževanje odraslih.

Če je ustanovitelj šole država, je v njenem svetu eden izmed članov predstavnikov ustanovitelja predstavnik lokalne skupnosti, na območju katere ima šola sedež ali več lokalnih skupnosti, če se le-te tako sporazumejo.

Člani sveta so imenovani oziroma izvoljeni za štiri leta in so lahko ponovno imenovani oziroma izvoljeni največ dvakrat zaporedoma.

Mandat vajencev, dijakov, študentov višje šole, staršev in odraslih je povezan s statusom vajenca, dijaka, študenta višje šole oziroma odraslega v javnem vrtcu oziroma v šoli.

Svet javnega vrtca oziroma šole odloča z večino glasov vseh članov.

V javnem vzgojno-izobraževalnem zavodu ali drugem zavodu, v katerem se za izvajanje programov za predšolske otroke oziroma posameznega izobraževalnega programa oblikuje organizacijska enota, in v javnih vrtcih in šolah, v katerih so organizirane enote vrtcev oziroma podružnice šol, morajo biti v svetu zavoda enakomerno zastopani delavci vseh organizacijskih enot, enot vrtcev oziroma podružnic šol. Število članov in sestavo sveta določi akt o ustanovitvi.

47. člen (volitve članov)

Delavci javnega vrtca oziroma šole, vajenci, dijaki, študenti višje šole in odrasli volijo svoje predstavnike neposredno in tajno, starši pa na svetu staršev.

Postopek izvolitve predstavnikov delavcev, staršev, vajencev, dijakov in študentov višjih šol oziroma odraslih v svet javnega vrtca oziroma šole določa akt o ustanovitvi.

Za predsednika sveta člani sveta izvolijo enega izmed članov.

48. člen (pristojnosti sveta)

Svet javnega vrtca oziroma šole imenuje in razrešuje ravnatelja vrtca oziroma šole, sprejema program razvoja vrtca oziroma šole, letni delovni načrt in poročilo o njegovi uresničitvi, odloča o uvedbi nadstandardnih in drugih programov, obravnava poročila o vzgojni oziroma izobraževalni problematiki, odloča o pritožbah v zvezi s statusom učenca, vajenca, dijaka, študenta višje šole in odraslega kot drugostopenjski organ, o pritožbah v zvezi s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi delavcev iz delovnega razmerja, obravnava zadeve, ki mu jih predloži vzgojiteljski, učiteljski, andragoški oziroma predavateljski zbor, šolska inšpekcija, reprezentativni sindikat zaposlenih, svet staršev, skupnost učencev, vajencev, dijakov ali študentov in opravlja druge naloge, določene z zakonom in aktom o ustanovitvi.

Delavec ima pravico vložiti pritožbo na svet javnega vrtca oziroma šole v primerih, ko lahko v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, zahteva socialno varstvo pred delovnim sodiščem.

Rok za vložitev pritožbe je osem dni od dneva, ko v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, teče rok za vložitev zahteve za sodno varstvo. Svet javnega vrtca oziroma šole mora o pritožbi delavca odločiti v 30 dneh od vložitve pritožbe.

Če delavec ni zadovoljen z dokončno odločitvijo sveta javnega zavoda oziroma šole oziroma le-ta ne odloči v roku iz prejšnjega odstavka, lahko delavec v roku 30 dni zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem.

Ne glede na odločbe drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena lahko delavec uveljavlja pravice neposredno pred pristojnim sodiščem v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

b) Ravnatelj

49. člen (pristojnosti ravnatelja)

Pedagoški vodja in poslovodni organ javnega vrtca oziroma šole je ravnatelj. Ravnatelj opravlja naslednje naloge:

- organizira, načrtuje in vodi delo vrtca oziroma šole,
- pripravlja program razvoja vrtca oziroma šole,
- pripravlja predlog letnega delovnega načrta in je odgovoren za njegovo izvedbo,
- je odgovoren za uresničevanje pravic otrok ter pravic in dolžnosti učencev, vajencev, dijakov, študentov višje šole in odraslih,
- vodi delo vzgojiteljskega, učiteljskega in predavateljskega zbora,
- oblikuje predlog nadstandardnih programov,
- spodbuja strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev,
- organizira mentorstvo za pripravnike,
- prisostvuje pri vzgojno-izobraževalnem delu vzgojiteljev oziroma učiteljev, spremlja njihovo delo in jim svetuje,
- predlaga napredovanje strokovnih delavcev v nazive,
- odloča o napredovanju delavcev v plačilne razrede,
- spremlja delo svetovalne službe,
- skrbi za sodelovanje zavoda s starši (roditeljski sestanki, govorilne ure in druge oblike sodelovanja),
- obvešča starše o delu vrtca oziroma šole in o spremembah pravic in obveznosti učencev, vajencev in dijakov,
- spodbuja in spremlja delo skupnosti učencev, vajencev oziroma dijakov ter študentov višje šole,
- odloča o vzgojnih ukrepih,
- zagotavlja izvrševanje odločb državnih organov,
- zastopa in predstavlja vrtec oziroma šolo in je odgovoren za zakonitost dela,
- določa sistemizacijo delovnih mest,
- odloča o sklepanju delovnih razmerij in o disciplinski odgovornosti delavcev,
- skrbi za sodelovanje šole s šolsko zdravstveno službo in
- opravlja druge naloge v skladu z zakoni in drugimi predpisi.

Če se javni vrtec oziroma šola oblikuje kot organizacijska enota, opravlja ravnatelj funkcijo pedagoškega vodje organizacijske enote.

Ravnatelj lahko za opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti in za nadomeščanje v času odsotnosti pisno pooblasti delavca javnega vrtca oziroma šole.

50. člen (pomočnik ravnatelja)

V javnem vrtcu oziroma šoli se lahko imenuje pomočnik ravnatelja, ki pomaga ravnatelju pri opravljanju poslovodnih in pedagoških nalog.

Pomočnik ravnatelja opravlja naloge, za katere ga pisno pooblasti ravnatelj, in ga nadomešča v njegovi odsotnosti.

c) Direktor

51. člen
(poslovodni organ)

V javnem vzgojno-izobraževalnem zavodu, v katerem se za izvajanje programov za predšolske otroke oziroma posameznega izobraževalnega programa oblikuje organizacijska enota, lahko opravlja poslovodno funkcijo direktor javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda, funkcijo pedagoškega vodje v organizacijski enoti pa ravnatelj te enote.

Pravice, dolžnosti in obveznosti direktorja in ravnatelja se določijo z aktom o ustanovitvi.

Funkcijo direktorja lahko opravlja tudi ravnatelj ene izmed organizacijskih enot, če je z aktom o ustanovitvi tako določeno.

č) Kolegij

52. člen
(sestava kolegija)

V zavodih iz prejšnjega člena se za koordinacijo vzgojno-izobraževalnega dela, vodenja in poslovanja oblikuje kolegij.

Kolegij sestavljajo direktor javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda in ravnatelji, ki vodijo organizacijske enote.

Kolegij vodi direktor javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda.

d) Imenovanje in razrešitev

53. člen
(imenovanje ravnatelja)

Za ravnatelja javnega vrtca je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje za vzgojitelja ali svetovalnega delavca, ima najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju ter ima naziv svetnik ali svetovalec oziroma najmanj pet let naziv mentor in opravljen ravnateljski izpit.

Za ravnatelja javne šole je lahko imenovan, kdor ima najmanj visokošolsko izobrazbo ter izpolnjuje druge pogoje za učitelja ali za svetovalnega delavca na šoli, na kateri bo opravljal funkcijo ravnatelja, ima najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju ter ima naziv svetnik ali svetovalec oziroma najmanj pet let naziv mentor in opravljen ravnateljski izpit.

Za ravnatelja višje strokovne šole je lahko imenovan, kdor ima naziv predavatelja višje šole in najmanj pet let izkušenj v vzgoji in izobraževanju.

Ne glede na določbo prvega in drugega odstavka tega člena je za ravnatelja lahko imenovan tudi kandidat, ki nima ravnateljskega izpita, mora pa si ga pridobiti najkasneje v enem letu po začetku mandata.

Če ravnatelj ravnateljskega izpita ne opravi v roku iz prejšnjega odstavka, mu preneha mandat po zakonu.

Ravnatelj imenuje in razrešuje svet javnega vrtca oziroma šole. K imenovanju in razrešitvi si mora svet pridobiti soglasje ministra.

Mandat ravnatelja traja pet let.

Svet javnega vrtca oziroma šole si mora pred imenovanjem ali razrešitvijo ravnatelja pridobiti mnenje vzgojiteljskega, učiteljskega oziroma predavateljskega zbora in mnenje lokalne skupnosti, na območju katere ima javni vrtec oziroma šola sedež, kadar je ustanovitelj javne šole oziroma vrtca samoupravna narodna skupnost, pa tudi mnenje te skupnosti. Mnenje ni potrebno, če se ravnatelja razreši na njegov predlog.

Vzgojiteljski, učiteljski oziroma predavateljski zbor o mnenju glasujejo tajno.

Če organ oziroma skupnost iz petega odstavka tega člena ne da mnenja v 20 dneh od dneva, ko je bil zanj zaprosen, lahko svet imenuje oziroma razreši ravnatelja brez tega mnenja.

54. člen (imenovanje vršilca dolžnosti ravnatelja)

Če ravnatelju predčasno preneha mandat oziroma če nihče izmed prijavljenih kandidatov za ravnatelja ni imenovan, svet javnega vrtca oziroma šole imenuje vršilca dolžnosti ravnatelja izmed strokovnih delavcev javnega vrtca oziroma šole oziroma izmed prijavljenih kandidatov, vendar največ za eno leto.

Če v 60 dneh po prenehanju mandata ravnatelju svet javnega vrtca oziroma šole ne imenuje niti ravnatelja niti vršilca dolžnosti ravnatelja, imenuje vršilca dolžnosti ravnatelja v naslednjih osmih dneh minister.

V primeru iz prejšnjega odstavka mora svet takoj začeti postopek za imenovanje ravnatelja.

55. člen (imenovanje direktorja)

Za direktorja je lahko imenovan, kdor ima visokošolsko izobrazbo, najmanj pet let delovnih izkušenj in opravljen ravnateljski izpit.

Direktorja imenuje in razrešuje svet zavoda. K imenovanju in razrešitvi si mora pridobiti soglasje ministra.

Mandat direktorja traja pet let. Če funkcijo direktorja opravlja ravnatelj ene izmed organizacijskih enot, se lahko z aktom o ustanovitvi določi tudi krajši mandat, vendar ne manj kot dve leti.

Pri imenovanju direktorja se uporabljata določbi četrtega in petega odstavka 53. člena tega zakona.

Za imenovanje vršilca dolžnosti direktorja se uporabljajo določbe 54. člena tega zakona.

56. člen (imenovanje pomočnika)

Za pomočnika ravnatelja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje za ravnatelja, razen šole za ravnatelja oziroma ravnateljskega izpita.

Pomočnika ravnatelja imenuje in razrešuje ravnatelj. Ravnatelj mora pomočnika ravnatelja, ki ga razreši, seznaniti z razlogi za razrešitev. Pred razrešitvijo mora ravnatelj z razlogi za razrešitev seznaniti vzgojiteljski, učiteljski oziroma predavateljski zbor.

57. člen
(vodja enote oziroma podružnice)

Enoto javnega vrtca oziroma podružnico javne šole vodi vodja enote oziroma podružnice. Imenuje in razrešuje ga ravnatelj izmed delavcev enote javnega vrtca oziroma podružnice javne šole.

Vodja enote oziroma podružnice opravlja naloge, določene z aktom o ustanovitvi oziroma naloge, za katere ga pisno pooblasti ravnatelj.

58. člen
(javni razpis)

Direktor, ravnatelj in pomočnik ravnatelja javnega vrtca oziroma šole se imenujejo na podlagi javnega razpisa po postopku, določenem z zakonom.

Javni razpis ni potreben,

- če opravlja funkcijo direktorja eden izmed ravnateljev organizacijskih enot in
- če ravnatelj predlaga pomočnika ravnatelja izmed strokovnih delavcev javnega vrtca oziroma šole.

59. člen
(postopek za razrešitev)

Ravnatelj in direktor javnega vrtca oziroma šole se razrešita pod pogoji in po postopku, ki je določen za direktorja javnega zavoda, če s tem zakonom ni drugače določeno.

e) Strokovni organi

60. člen
(strokovni organi)

Strokovna organa v javnem vrtcu sta vzgojiteljski zbor in strokovni aktiv vzgojiteljev.

Strokovni organi v javni šoli so:

- učiteljski zbor,
- oddelčni učiteljski zbor,
- razrednik in
- strokovni aktiv.

Strokovni organi v javni višji strokovni šoli so:

- predavateljski zbor,
- strokovni aktiv in
- študijska komisija.

Če je javni vrtec oziroma šola organizacijska enota, se strokovni organi iz prejšnjega odstavka oblikujejo v organizacijski enoti.

Ne glede na prejšnji odstavek v šoli, ki programa gimnazije ne izvaja v okviru samostojne organizacijske enote, o zadevah, ki se nanašajo na program gimnazije, odločajo le člani učiteljskega zbora oziroma strokovnega aktiva, ki izvajajo ta program.

Določba tretjega odstavka tega člena velja tudi za zasebne višje strokovne šole, če izvajajo javno veljavne programe.

61. člen
(vzgojiteljski, učiteljski oziroma predavateljski zbor)

Vzgojiteljski, učiteljski oziroma predavateljski zbor sestavljajo strokovni delavci javnega vrtca oziroma šole.

Vzgojiteljski, učiteljski oziroma predavateljski zbor:

- obravnava in odloča o strokovnih vprašanjih, povezanih z vzgojno-izobraževalnim delom,
- daje mnenje o letnem delovnem načrtu,
- predlaga uvedbo nadstandardnih in drugih programov ter dejavnosti,
- odloča o posodobitvah programov vzgoje in izobraževanja in njihovi izvedbi v skladu s predpisi,
- daje mnenje o predlogu za imenovanje ravnatelja,
- daje pobude za napredovanje strokovnih delavcev in mnenje o predlogih ravnatelja,
- odloča o vzgojnih ukrepih in
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

62. člen
(oddelčni zbor)

Oddelčni učiteljski zbor sestavljajo strokovni delavci, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno delo v posameznem oddelku.

Oddelčni učiteljski zbor obravnava vzgojno-izobraževalno problematiko v oddelku, oblikuje program za delo z nadarjenimi učenci, vajenci oziroma dijaki in s tistimi, ki težje napredujejo, odloča o vzgojnih ukrepih ter opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

63. člen
(razrednik)

Razrednik vodi delo oddelčnega učiteljskega zbora, analizira vzgojne in učne rezultate oddelka, skrbi za reševanje vzgojnih in učnih problemov posameznih učencev, vajencev oziroma dijakov, sodeluje s starši in šolsko svetovalno službo, odloča o vzgojnih ukrepih ter opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

64. člen
(strokovni aktiv)

Strokovne aktivne v vrtcu sestavljajo vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev. Strokovne aktivne v šoli sestavljajo učitelji oziroma predavatelji istega predmeta oziroma predmetnih področij.

Strokovni aktivni v vrtcu obravnavajo vzgojno delo, dajejo vzgojiteljskemu zboru predloge za izboljšanje vzgojnega dela, obravnavajo pripombe staršev ter opravljajo druge strokovne naloge, določene v letnem načrtu.

Strokovni aktivni šole obravnava problematiko predmeta oziroma predmetnega področja, usklajuje merila za ocenjevanje, daje učiteljskemu zboru predloge za izboljšanje vzgojno-izobraževalnega oziroma študijskega dela, obravnava pripombe staršev, učencev, vajencev, dijakov in študentov višjih šol ter opravlja druge strokovne naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

65. člen
(študijska komisija)

Študijsko komisijo sestavlja od tri do pet predavateljev višje šole, vodi pa jo predsednik, ki je eden izmed članov. Člane študijske komisije imenuje predavateljski zbor za štiri leta in so lahko ponovno imenovani.

Študijska komisija obravnava vprašanja v zvezi z vpisom, napredovanjem študentov višjih šol, prilagajanjem in posodabljanjem izobraževalnih programov, ki jih izvaja višja strokovna šola, ter opravlja druge naloge, za katere jo pooblasti predavateljski zbor.

f) Svet staršev

66. člen (svet staršev)

Za organizirano uresničevanje interesa staršev se v javnem vrtcu oziroma šoli oblikuje svet staršev.

Svet staršev je sestavljen tako, da ima v njem vsak oddelek po enega predstavnika, ki ga starši izvolijo na roditeljskem sestanku oddelka.

Prvi sklic sveta staršev opravi ravnatelj.

Svet staršev:

- predlaga nadstandardne programe,
- daje soglasje k predlogu ravnatelja o nadstandardnih storitvah,
- daje mnenje o predlogu programa razvoja vrtca oziroma šole in o letnem delovnem načrtu,
- razpravlja o poročilih ravnatelja o vzgojno-izobraževalni problematiki,
- obravnava pritožbe staršev v zvezi z vzgojno-izobraževalnim delom,
- voli predstavnike v svet vrtca oziroma šole,
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

3. Svetovalna služba

67. člen (svetovalna služba)

V javnem vrtcu oziroma šoli deluje svetovalna služba, ki svetuje otrokom, učencem, vajencem, dijakom, učiteljem in staršem; sodeluje z vzgojitelji, učitelji in vodstvom šole pri načrtovanju, spremljanju in evalvaciji razvoja vrtca oziroma šole in opravljanju vzgojno-izobraževalnega dela ter opravlja poklicno svetovanje.

Svetovalna služba sodeluje pri pripravi in izvedbi individualiziranih programov za otroke s posebnimi potrebami.

Delo svetovalne službe opravljajo svetovalni delavci, ki so psihologi, pedagogi, socialni delavci, socialni pedagogi in defektologi.

Pri opravljanju poklicnega svetovanja se povezuje z Republiškim zavodom za zaposlovanje.

4. Knjižnica

68. člen (knjižnica)

Šola ima knjižnico.

Knjižnica zbira knjižnično gradivo, ga strokovno obdeluje, hrani, predstavlja in izposoja ter opravlja informacijsko- dokumentacijsko delo kot sestavino vzgojno-izobraževalnega dela v šoli.

V knjižnici se lahko oblikuje tudi učbeniški sklad.

Javna osnovna šola mora imeti učbeniški sklad. Njegovo upravljanje določi minister.

Za učence, vajence in dijake, ki zaradi socialnega položaja ne morejo plačati prispevka za izposajo učbenikov iz učbeniškega sklada, zagotovi sredstva država v skladu z merili, ki jih določi minister.

5. Ime vrtca oziroma šole

69. člen (ime)

Ime vrtca oziroma šole, razen imena vrtca oziroma šole, katerih soustanoviteljica je samoupravna narodna skupnost v skladu s četrtem odstavkom 41. člena tega zakona, mora biti slovensko.

Tuja osebna imena, ki so del imena vrtca oziroma šole, se pišejo v skladu s slovenskim pravopisom, oziroma v skladu s pravopisom italijanskega ali madžarskega jezika, kadar gre za ime vrtca oziroma šole, katerih soustanoviteljica je samoupravna narodna skupnost v skladu s četrtem odstavkom 41. člena tega zakona.

Ime zasebnega vrtca oziroma šole mora vsebovati poleg podatkov, določenih z zakonom, tudi označbo, da je zasebni vrtec oziroma šola.

X. PEČATI IN JAVNE LISTINE

70. člen (pečat)

Javni vrtec oziroma šola ima pečat okrogle oblike s premerom 35 mm in pečat s premerom 20 mm. Pečat vsebuje ime in sedež javnega vrtca oziroma šole. Sredi pečata je grb Republike Slovenije. Pečat javnega vrtca oziroma šole, ki je organizacijska enota vzgojno-izobraževalnega ali drugega zavoda oziroma druge pravne osebe javnega prava, vsebuje tudi ime zavoda oziroma druge pravne osebe javnega prava.

Vsebina in oblika pečatov zasebnih vrtcev in šol se določita z aktom o ustanovitvi.

71. člen (javne listine)

Šole, ki izvajajo javno veljavne programe, izdajajo javne listine na obrazcih, ki jih določi minister.

XI. AVTONOMIJA ŠOLSKEGA PROSTORA

72. člen (avtonomija šolskega prostora)

Dejavnosti, ki niso povezane z vzgojo in izobraževanjem, se lahko izvajajo v javnem vrtcu oziroma šoli samo z dovoljenjem ravnatelja.

V vrtcih in šolah je prepovedano delovanje političnih strank in njihovih podmladkov.

V javnih vrtcih in šolah ni dovoljena konfesionalna dejavnost. V vrtcih in šolah s koncesijo je konfesionalna dejavnost dovoljena, kadar se izvaja zunaj programa, ki se opravlja kot javna služba. Konfesionalna dejavnost je dovoljena v vrtcih in šolah s koncesijo, če časovno ne prekinja in prostorsko ne ovira programa, ki se izvaja kot javna služba. Izvajanje konfesionalne dejavnosti mora biti organizirano tako, da tistim, ki se ne želijo udeležiti te dejavnosti, omogoča nemoten prihod in odhod.

Konfesionalna dejavnost iz prejšnjega odstavka tega člena obsega:

- verouk ali konfesionalni pouk religije s ciljem vzgajati za to religijo,
- pouk, pri katerem o vsebinah, učbenikih, izobraževanju učiteljev in primernosti posameznega učitelja za poučevanje odloča verska skupnost,
- organizirane religiozne obrede.

Izjemoma lahko minister na predlog ravnatelja v prostorih javnega vrtca oziroma šole izven pouka ali izven časa delovanja vrtca oziroma šole dovoli verouk ali konfesionalni pouk religije, če v lokalni skupnosti za tako dejavnost ni drugih primernih prostorov.

Za opravljanje nalog pooblaščenih državnih organov v vrtcu oziroma šoli, razen inšpekcijskih organov in računskega sodišča, je potrebno dovoljenje ravnatelja.

Uradna oseba lahko brez dovoljenja ravnatelja vstopi v vrtec oziroma šolo, če je za to pooblaščen z zakonom ali odločbo pristojnega sodišča oziroma če je to neogibno potrebno, da lahko neposredno prime storilca kaznivega dejanja ali da zavaruje ljudi in premoženje.

XII. OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE NA PODLAGI KONCESIJE

73. člen (koncesionarji)

Za opravljanje javne službe v vzgoji in izobraževanju, se lahko dodeli koncesija zasebnemu vrtcu oziroma šoli, če to omogoča program pa tudi zasebniku, ki izpolnjuje pogoje, določene za izvajanje javno veljavnih programov. Za opravljanje dejavnosti in nalog, potrebnih za izvajanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, se koncesija lahko dodeli tudi drugim zavodom, gospodarskim družbam in drugim pravnim ali fizičnim osebam.

74. člen (dodelitev koncesije)

Koncesija se dodeli z odločbo na podlagi javnega razpisa.

Koncesijo dodeli minister, razen za predšolsko vzgojo, ki jo dodeli lokalna skupnost.

Minister je dolžan razpisati koncesijo, če ni mogoče zagotoviti osnovnošolskega izobraževanja v javnih osnovnih šolah v skladu z normativi in standardi.

Javni razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. V javnem razpisu se navedejo: dejavnost, ki bo predmet koncesije, pogoji za opravljanje dejavnosti, šolski okoliš, čas, za katerega se dodeljuje koncesija, rok, do katerega se sprejemajo prijave, kriteriji za izbiro, rok, v katerem bodo kandidati obveščeni o izbiri, in drugi potrebni podatki.

75. člen (vsebina pogodbe o koncesiji)

S pogodbo o koncesiji koncedent in koncesionar uredita medsebojne pravice in obveznosti in pogoje, pod katerimi mora koncesionar opravljati dejavnost.

S pogodbo o koncesiji se podrobneje določijo predvsem:

- predmet koncesije,
- obseg izvajanja dejavnosti,
- začetek izvajanja koncesije,
- rok za odpoved koncesije,
- sredstva, ki jih za opravljanje dejavnosti zagotavlja koncedent.

Pogodba o koncesiji se sklene v pisni obliki.

Rok za odpoved koncesije za izvajanje programov za predšolske otroke ne sme biti krajši od šestih mesecev, za izvajanje izobraževalnega programa pa ne sme biti krajši od časa, potrebnega za dokončanje izobraževanja zadnje vpisane generacije oziroma za dokončanje dejavnosti ali naloge, potrebne za izvajanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja.

76. člen
(odvzem koncesije)

Če se ugotovi, da koncesionar ne opravlja dejavnosti v skladu s predpisi, odločbo o koncesiji ter pogodbo o koncesiji, mu koncedent določi rok za odpravo pomanjkljivosti.

Če koncesionar ugotovljenih pomanjkljivosti ne odpravi v določenem roku, se koncesija odvzame z odločbo.

V primeru odvzema koncesije je koncedent dolžan poskrbeti, da učenci, vajenci, dijaki, študenti višjih šol oziroma odrasli lahko dokončajo začeto izobraževanje, za predšolske otroke pa namestitev v drugem vrtcu.

77. člen
(smiselna uporaba določb tega zakona za koncesionarje)

Za koncesionarje se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo javne vrtce in šole.

XIII. FINANCIRANJE

78. člen
(viri)

Vzgoja in izobraževanje se financira iz:

- javnih sredstev,
- sredstev ustanovitelja,
- prispevkov gospodarskih združenj in zbornic,
- neposrednih prispevkov delodajalcev za izvajanje praktičnega pouka,
- prispevkov učencev, vajencev, dijakov, študentov višjih šol in odraslih,
- šolnin v zasebnih šolah,
- plačila staršev za storitve v predšolski vzgoji,
- sredstev od prodaje storitev in izdelkov,
- iz donacij, prispevkov sponzorjev in iz drugih virov.

Šole, ki izvajajo javno veljavne programe, po katerih se pridobi javno veljavna izobrazba, ter javni in zasebni vrtci, se ne smejo financirati iz sredstev političnih strank.

Vrtec oziroma šola je dolžna uporabljati sredstva v skladu z namenom, za katerega so ji bila dodeljena.

79. člen
(finančni nadzor)

Porabo javnih sredstev v vzgoji in izobraževanju nadzoruje Računsko sodišče Republike Slovenije.

Namensko porabo sredstev v šolah nadzoruje organ šolske inšpekcije.

80. člen (presežek)

Presežek prihodkov nad odhodki, ki jih javna šola pridobi s prodajo proizvodov oziroma storitev, ustvarjenih z opravljanjem vzgoje in izobraževanja oziroma z opravljanjem drugih dejavnosti v skladu z aktom o ustanovitvi, se uporablja za plačilo materialnih stroškov, investicijsko vzdrževanje in investicije, po predhodnem soglasju ustanovitelja pa tudi za plače.

Merila za delitev presežka prihodkov nad odhodki v javnih šolah določi minister.

Merila za delitev presežkov prihodkov nad odhodki v zasebnih šolah določi ustanovitelj šole in morajo biti javno predstavljena.

1. Javne šole

a) Državni proračun

81. člen (šole)

Iz sredstev državnega proračuna se zagotavljajo plače s prispevki in davki ter drugi osebni prejemki na podlagi sistemizacije in zasedbe delovnih mest v skladu z zakonom, normativi in standardi ter s kolektivno pogodbo ter plače s prispevki in davki in drugi osebni prejemki za pripravnike:

- osnovnim šolam za izvedbo obveznega programa, dopolnilnega pouka, dodatnega pouka, pol ure drugih oblik individualne in skupinske pomoči na oddelek, dveh ur interesnih dejavnosti na oddelek, programa šole v naravi, podaljšanega bivanja od prvega do četrtega razreda in najmanj 50% sredstev za podaljšano bivanje od petega do šestega razreda ter sredstva za izvedbo jutranjega varstva učencev prvega razreda,
- glasbenim šolam za izvedbo programa osnovnega glasbenega izobraževanja,
- šolam in zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, razen za delavce, ki opravljajo zdravstvene storitve,
- domovom za učence in dijaškim domovom za vzgojno dejavnost,
- poklicnim, srednjim tehničkim in srednjim strokovnim šolam,
- gimnazijam in
- višjim strokovnim šolam.

Sredstva za delavce, ki opravljajo zdravstvene storitve, se zagotavljajo v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo financiranje na področju zdravstva.

Iz sredstev državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za materialne stroške v skladu z normativi in standardi ter za investicijsko vzdrževanje in obnovo nepremičnin in opreme:

- zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- domovom za učence in dijaškim domovom za vzgojno dejavnost,
- poklicnim, srednjim tehničkim in drugim strokovnim šolam,
- gimnazijam in
- višjim strokovnim šolam.

Iz sredstev državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za kritje materialnih stroškov v skladu s standardi in normativi za izvedbo osnovnošolskega izobraževanja iz prve alineje prvega odstavka tega člena, in sicer za:

- nadomestila stroškov delavcem v skladu s kolektivno pogodbo,
- nabavo učil in učnih pripomočkov opredeljenih kot drobni inventar,
- potrošni material za pripravo in izvedbo pouka,
- stroške obveznih ekskurzij,

- oskrbo otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v skladu z odločbo o usmeritvi,
- prevoze učencev s posebnimi potrebami v skladu z določbo šestega odstavka 56. člena zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 12/96 in 33/97) ob pouka prostih dnevih in
- prevoze predšolskih otrok v skladu s 15. členom zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 54/00).

Iz državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za investicije v poklicne, srednje tehniške in druge strokovne šole, gimnazije, šole oziroma zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, osnovne šole narodne skupnosti, višje strokovne šole, dijaške domove in druge šole, katerih ustanovitelj je država.

Če je ustanovitelj gimnazije mestna občina, sredstva iz prvega in tretjega odstavka tega člena v celoti ali v določenem deležu zagotavlja mestna občina v skladu s pogodbo, ki jo skleneta mestna občina in Vlada Republike Slovenije.

Iz državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za dejavnosti in naloge, ki so potrebne za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja:

- del prispevkov za pokojninsko zavarovanje za vajence z učno pogodbo,
- del prispevkov za invalidsko zavarovanje učencev, vajencev, dijakov in študentov višjih šol za primer nesreče pri praktičnem izobraževanju,
- sredstva za pripravo in za subvencioniranje cene učbenikov in učil za osnovno šolo, za šolstvo narodne skupnosti in za izobraževanje pripadnikov slovenskega naroda v zamejstvu in zdomstvu ter Romov,
- sredstva za subvencioniranje učbenikov z nizko naklado,
- sredstva za pripravo in izvedbo mature, zaključnega izpita ter za preverjanje znanja učencev ob koncu posameznih obdobj v osnovni šoli,
- sredstva za razvoj poklicnega izobraževanja vajencev,
- sredstva za izvedbo programa Urada Republike Slovenije za mladino,
- sredstva za raziskovalno, razvojno ter eksperimentalno dejavnost, strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev, informacijsko-dokumentacijsko in muzejsko dejavnost,
- sredstva za strokovna posvetovanja in delo strokovnih društev,
- sredstva za razvoj učne tehnologije,
- sredstva za šolo za ravnatelje,
- sredstva za dopolnilni pouk slovenskega jezika za otroke slovenskih delavcev na začasnem delu v tujini,
- sredstva za zaposlovanje in usposabljanje pripravnikov, za mednarodno sodelovanje, za delovanje šolskih knjižnic in mediotek ter učbeniških skladov,
- sredstva za tekmovanja učencev, vajencev in dijakov ter študentov višjih šol in za posebne oblike dela z nadarjenimi,
- sredstva za štipendiranje za pedagoški poklic in za subvencioniranje šolnin,
- sredstva za mladinsko in za strokovno periodiko ter za subvencioniranje cene strokovne literature,
- sredstva za nagrado Republike Slovenije na področju šolstva,
- sredstva za šolsko televizijo in radio,
- sredstva za razvojno in svetovalno delo v vzgoji in izobraževanju,
- sredstva za obšolske dejavnosti učencev, vajencev in dijakov,
- sredstva za subvencioniranje prevozov in prehrane za učence, vajence in dijake ter študente višjih šol,
- del sredstev za osnovnošolsko izobraževanje Romov,
- sredstva za mednarodno dejavnost,
- sredstva za podporo izobraževalne dejavnosti v zamejstvu,
- sredstva za delovanje strokovnih svetov,
- sredstva za raziskovalno in inovativno dejavnost učencev, dijakov, vajencev in študentov višjih šol,
- sredstva za obvezne zdravniške preglede dijakov, vajencev in študentov višje strokovne šole zaradi praktičnega pouka oziroma praktičnega izobraževanja,

- sredstva za izvedbo obravnave in postopkov usmerjanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v skladu z zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami,
- sredstva za prevoze učencev osnovne šole in sredstva za varstvo vozačev, katerih pot v šolo je ogrožena zaradi velikih zveri.

Sredstva iz državnega proračuna za subvencioniranje prevozov vajencev, dijakov in študentov višjih šol, ki se šolajo v oddaljenosti 5 km ali več od kraja bivanja, se zagotovijo tako, da znaša višina subvencije prevoza največ 70 odstotkov, odvisno od socialnega položaja upravičenca, oddaljenosti od kraja šolanja ter možnosti bivanja v dijaškem oziroma študentskem domu.

b) Sredstva lokalne skupnosti

82. člen (šole)

Iz sredstev lokalne skupnosti se v skladu z normativi in standardi zagotavljajo:

- sredstva za plačilo stroškov za uporabo prostora in opreme za osnovne in glasbene šole in druge materialne stroške, razen materialnih stroškov iz 81. člena osnovnim šolam,
- glasbenim šolam sredstva za nadomestila stroškov delavcem v skladu s kolektivno pogodbo,
- sredstva za prevoze učencev osnovne šole v skladu s 56. členom zakona o osnovni šoli, razen za prevoze učencev s posebnimi potrebami ob pouka prostih dnevih,
- sredstva za investicijsko vzdrževanje nepremičnin in opreme, javnim osnovnim in glasbenim šolam,
- sredstva za dodatne dejavnosti osnovne šole in
- sredstva za investicije za osnovne šole, glasbene šole in organizacije za izobraževanje odraslih ter del sredstev za investicije v šolstvo narodne skupnosti.

Če je ustanovitelj javne gimnazije mestna občina, se zagotavljajo iz sredstev mestne občine sredstva za investicije, investicijsko vzdrževanje in del sredstev za materialne stroške v skladu s pogodbo.

82a. člen

(zavarovanje odškodninske odgovornosti in razmejitev obveznosti med državo in lokalno skupnostjo)

Javni vzgojno izobraževalni zavodi so dolžni skleniti ustrezno zavarovanje pred odgovornostjo za povzročeno škodo.

Iz državnega proračuna se na podlagi izvršilnega naslova zagotavljajo sredstva za poravnavo odškodnine za škodo, nastalo pri vzgojno izobraževalnem delu in s tem povezanimi dejavnostmi in aktivnostmi, javnim vzgojno izobraževalnim zavodom, katerih ustanoviteljica je država, javnim osnovnim šolam in javnim glasbenim šolam.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka zagotavlja lokalna skupnost javnim osnovnim in javnim glasbenim šolam sredstva za poravnavo odškodnine za škodo, nastalo v zvezi s prostorom, opremo ali pripomočki, ki jih po določbi 82. člena tega zakona le-ta zagotavlja za izvajanje vzgojno izobraževalnega dela in s tem povezanimi dejavnostmi in aktivnostmi.

Če izključne obveznosti države oziroma lokalne skupnosti za zagotovitev sredstev iz prejšnjih dveh odstavkov ni mogoče določiti, se ta zagotovijo v deležu, ki ga država in lokalna skupnost določita s posebnim sporazumom. Delež države ne sme preseči 70% potrebnih sredstev.

83. člen (prispevki)

Javna šola in šola s koncesijo ne more pridobivati sredstev iz prispevkov učencev, vajencev, dijakov, študentov višjih šol in odraslih, za izvajanje javno veljavnih programov, ki se financirajo iz

proračunskih sredstev, razen za storitve, za katere je tako določeno z zakonom in za storitve, ki po izobraževalnem programu niso obvezne ali presegajo predpisane normative in standarde.

Javna šola oziroma šola s koncesijo določi prispevke za izvedbo podaljšanega bivanja v petem in šestem razredu osnovne šole v višini največ 50% sredstev, za materialne stroške šole v naravi in za prehrano učencev, vajencev, dijakov in študentov višjih šol ter za drugo in nadaljnje opravljanje mature.

Za učence, vajence, dijake in študente višjih šol, ki zaradi socialnega položaja ne zmorejo v celoti plačati prispevkov iz prejšnjega odstavka, zagotovi sredstva država v skladu z normativi in standardi, ki jih določi minister.

Javna glasbena šola oziroma glasbena šola s koncesijo določi prispevek za materialne stroške osnovnega glasbenega izobraževanja, za katere ne zagotavlja sredstev lokalna skupnost.

Višino prispevkov določi šola v soglasju s šolsko upravo.

c) Zagotavljanje sredstev

84. člen (normativi in standardi)

Javnim šolam se zagotavljajo sredstva v skladu z normativi in standardi, ki jih določi minister. Pred določitvijo normativov in standardov si minister pridobi mnenje pristojnega strokovnega sveta in reprezentativnih sindikatov na področju šolstva.

Za vzgojo in izobraževanje:

- na območjih s posebnimi razvojnimi problemi,
- na narodno mešanih območjih,
- otrok Romov,
- otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov za predšolske otroke oziroma izobraževalnih programov, prilagojene izobraževalne programe ali posebni program vzgoje in izobraževanja, določi minister posebne normative in standarde.

Normative in standarde za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov iz zadnje alineje prejšnjega odstavka določi minister v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

Normativi in standardi obsegajo učno obveznost strokovnih delavcev, delovno oziroma učno obveznost ravnatelja in pomočnika ravnatelja, merila za oblikovanje svetovalne službe, knjižnice, administrativno-računovodske in tehnične službe, ter merila za oblikovanje oddelkov in skupin in za vrednotenje materialnih stroškov ter standarde za prostor in opremo.

85. člen (zagotavljanje sredstev koncesionarju)

Koncesionarju se za opravljanje javne službe zagotavljajo sredstva v skladu s pogodbo.v

2. Zasebne šole

86. člen (pogoji za financiranje)

Zasebnim šolam, ki izvajajo javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, osnovnega glasbenega izobraževanja ali gimnazijam pripadajo sredstva iz državnega proračuna oziroma proračuna lokalne skupnosti, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da izvajajo izobraževalni program od prvega do zaključnega razreda oziroma letnika,
- da imajo vključena oziroma vpisana najmanj dva oddelka prvega razreda oziroma, da glasbena šola v vzgojno-izobraževalnem glasbenem programu izvaja pouk najmanj treh orkestrskih instrumentov in ima vpisanih najmanj 35 učencev,
- da imajo zaposlene oziroma drugače zagotovljene učitelje oziroma vzgojitelje, potrebne za izvedbo javno veljavnega programa v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

Zasebni šoli pripada za posameznega učenca oziroma dijaka 85% sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za plače, druge osebne prejemke v skladu s kolektivno pogodbo in materialne stroške na učenca oziroma dijaka v javni šoli.

Zasebne šole lahko sodelujejo na natečajih za učila in učne pripomočke, ki so namenjeni javnim šolam.

Izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka tega člena ugotavlja šolska uprava.

87. člen (omejitev financiranja)

Ne glede na določbe prejšnjega člena zasebni šoli ne pripadajo javna sredstva, če je zaradi vpisa v zasebno šolo ogrožen obstoj edine javne osnovne šole v istem šolskem okolišu ali, če opravlja dejavnost v nasprotju s petim odstavkom 7. člena tega zakona.

Zasebna šola, ki se financira iz javnih sredstev, se v primeru iz prejšnjega odstavka preneha financirati po pravnomočnosti odločbe, ki jo izda minister.

88. člen (šolnina)

Za učenca in dijaka, ki ne presega materialnega cenzusa za pridobitev državne štipendije, lahko znaša šolnina največ 15 % sredstev, ki jih javni šoli za plače in materialne stroške zagotavlja država na učenca oziroma dijaka.

89. člen (omejitev plač)

Plače in drugi osebni prejemki delavcev v zasebni šoli, financirani iz javnih sredstev, se oblikujejo v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo in drugimi predpisi, ki veljajo za javne šole.

Če se plače in drugi osebni prejemki oblikujejo v nasprotju s prejšnjim odstavkom, se financiranje iz državnega proračuna ukine.

90. člen (pogodba o financiranju)

Financiranje in obveznosti zasebne šole se podrobneje uredijo s pogodbo.

91. člen (zagotovitev dokončanja izobraževanja)

Država je dolžna zagotoviti dokončanje izobraževanja otrok iz zasebne šole, ki zaradi prenehanja financiranja iz javnih sredstev ne izvajajo več javno veljavnega programa.

XIV. ZAPOSLENI V VRTCU IN ŠOLI

92. člen (zaposleni)

Vzgojno-izobraževalno in drugo strokovno delo v javnem vrtcu oziroma šoli opravljajo vzgojitelji, pomočniki vzgojiteljev, učitelji, predavatelji višjih šol, svetovalni delavci, knjižničarji in drugi strokovni delavci, ki z njimi sodelujejo pri izvajanju strokovnih nalog, potrebnih za nemoteno delovanje vrtca oziroma šole (v nadaljnjem besedilu: strokovni delavci).

Strokovni delavci izvajajo vzgojno-izobraževalno delo v skladu z zakonom in javno veljavnimi programi tako, da zagotavljajo objektivnost, kritičnost in pluralnost ter so pri tem strokovno avtonomni.

Strokovni delavci morajo obvladati slovenski knjižni jezik, imeti ustrezno izobrazbo, določeno s tem zakonom in drugimi predpisi, ter opravljen strokovni izpit v skladu s tem zakonom.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mojstrom, ki izobražujejo vajence, ni potrebno opravljati strokovnega izpita v skladu s tem zakonom.

Znanje slovenskega knjižnega jezika se preverja pri strokovnem izpitu. Pri učiteljih, ki niso diplomirali na slovenskih univerzah, se znanje slovenskega knjižnega jezika preverja ob prvi namestitvi.

Izobrazbo za strokovne delavce, v primerih, ko to določa zakon, pa tudi stopnjo izobrazbe, določi minister, potem, ko si je pridobil mnenje pristojnega strokovnega sveta. Ustrezne delovne izkušnje ter kriterije za vidne dosežke na strokovnem področju za pridobitev naziva predavatelj višje šole določi Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje.

V vrtcih oziroma šolah na narodno mešanih območjih, ki se ustanovijo za dvojezično vzgojo in izobraževanje in za vzgojo in izobraževanje v jeziku narodne skupnosti, morajo imeti strokovni delavci izobrazbo, določeno s tem zakonom in drugimi predpisi, opravljen strokovni izpit ter izpolnjevati druge pogoje v skladu s posebnimi predpisi.

Strokovna, administrativna, tehnična in druga dela opravljajo delavci, določeni s sistemizacijo delovnih mest.

Delavci iz prejšnjega odstavka morajo imeti izobrazbo, določeno s sistemizacijo delovnih mest, obvladati morajo slovenski jezik, v vrtcih oziroma šolah na narodno mešanih območjih, ki se ustanovijo za dvojezično vzgojo in izobraževanje, pa tudi jezik narodne skupnosti.

93. člen (izjema)

Če si na določenem področju ni mogoče pridobiti s tem zakonom določene stopnje izobrazbe, minister lahko določi, da vzgojno-izobraževalno delo opravljajo strokovni delavci, ki nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, izkazujejo pa pomembne dosežke v svojem poklicu.

a) Osnovna šola

94. člen (strokovni delavci)

Strokovni delavci v javni osnovni šoli so učitelj, šolski svetovalni delavec, knjižničar, laborant in drugi strokovni delavci.

Učitelj, knjižničar in svetovalni delavec morajo imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško izobrazbo.

Laborant mora imeti najmanj srednjo oziroma srednjo strokovno izobrazbo in pedagoško-andragoško izobrazbo. Drugi strokovni delavci morajo imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri.

b) Glasbena šola

95. člen
(strokovni delavci)

Strokovni delavci v javni glasbeni šoli so učitelj, korepetitor in knjižničar.

Strokovni delavci morajo imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri.

Učitelj in knjižničar morata imeti tudi pedagoško izobrazbo.

c) Poklicna oziroma strokovna šola

96. člen
(strokovni delavci)

Strokovni delavci v javni poklicni oziroma strokovni šoli so učitelji splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov v nižjih poklicnih, srednjih poklicnih, tehniških in srednjih strokovnih šolah, predavatelji višjih šol v višjih strokovnih šolah in učitelji praktičnega pouka in veščin, svetovalni delavci, knjižničarji in drugi strokovni delavci.

Strokovni delavci so tudi mojstri, ki izobražujejo vajence.

Učitelj splošno izobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov mora imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo.

Predavatelj višje šole mora imeti najmanj visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo, tri leta ustreznih delovnih izkušenj in vidne dosežke na svojem strokovnem področju.

Učitelj praktičnega pouka in veščin mora imeti najmanj srednjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri, najmanj tri leta delovnih izkušenj in pedagoško-andragoško izobrazbo ali opravljen mojstrski izpit.

Mojster mora imeti opravljen mojstrski izpit v skladu z zakonom.

Svetovalni delavec mora imeti ustrezno visokošolsko izobrazbo in pedagoško-andragoško izobrazbo.

Knjižničar mora imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo.

Drugi strokovni delavci morajo imeti ustrezno izobrazbo, in sicer:

- organizator izobraževanja odraslih visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo in
- laborant, inštruktor in organizator praktičnega pouka najmanj srednjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo.

č) Gimnazije

97. člen
(izobrazbeni pogoji)

Strokovni delavci v javnih gimnazijah so učitelji splošno-izobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov ter učitelji praktičnega pouka oziroma veščin, svetovalni delavci, knjižničarji in drugi strokovni delavci.

Učitelji splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov morajo imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo.

Učitelji praktičnega pouka oziroma veščin morajo imeti najmanj višjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo ter najmanj dve leti ustreznih delovnih izkušenj.

Svetovalni delavec in knjižničar morata imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo.

Drugi strokovni delavci morajo imeti ustrezno izobrazbo, in sicer:

- organizator obveznih izbirnih vsebin in organizator izobraževanja odraslih visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri ter pedagoško-andragoško izobrazbo,
- laborant, inštruktor in organizator praktičnega pouka najmanj srednjo oziroma srednjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo.

d) Dom za učence in dijaški dom

98. člen
(izobrazbeni pogoji)

Strokovni delavci v javnem domu za učence in dijaškem domu so: vzgojitelj, svetovalni delavec, knjižničar in drugi strokovni delavci.

Vzgojitelj, knjižničar in svetovalni delavec morajo imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo.

Drugi strokovni delavci morajo imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri.

e) Šole in zavodi za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami

99. člen
(izobrazbeni pogoji)

Strokovni delavci v šolah in zavodih za izvajanje programov vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami so učitelji, vzgojitelji, svetovalni delavci, knjižničarji in drugi strokovni delavci.

Učitelj in vzgojitelj morata imeti izobrazbo, predpisano za učitelje oziroma vzgojitelje šol in specialno pedagoško izobrazbo.

Strokovni delavci, ki opravljajo zdravstvene in socialno-varstvene storitve, morajo imeti izobrazbo, predpisano z zakoni, ki urejajo ta področja.

Svetovalni delavci morajo imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško oziroma pedagoško-andragoško izobrazbo, drugi strokovni delavci pa visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri.

Knjižničar mora imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško-andragoško izobrazbo.

f) Pedagoška oziroma pedagoško-andragoška izobrazba

100. člen
(pedagoška, pedagoško-andragoška oziroma specialno pedagoška izobrazba)

Pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo si pridobi, kdor opravi vse obveznosti v visokošolskem študijskem programu, po katerem se pridobi strokovni naslov profesor, oziroma po drugem dodiplomskem ali podiplomskem študijskem programu, ki vključuje ustrezne strokovne vsebine.

Merila za ugotavljanje vključenosti teh vsebin v študijskih programih, po katerih si pridobijo izobrazbo posamezne kategorije strokovnih delavcev, sprejme Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije.

Kdor ni končal izobraževanja po visokošolskem študijskem programu za pridobitev izobrazbe, ki vključuje tudi pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo, si jo mora pridobiti po ustreznem javnoveljavnem študijskem programu za izpopolnjevanje.

Če ni ustreznega študijskega programa za izpopolnjevanje iz prejšnjega odstavka, določi program za pridobitev pedagoške, pedagoško-andragoške oziroma specialno pedagoške izobrazbe minister, potem ko si pridobi mnenje Sveta za visoko šolstvo Republike Slovenije.

Kdor ni končal izobraževanja po izobraževalnem programu poklicnega oziroma strokovnega izobraževanja, ki vključuje tudi pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo, si jo mora pridobiti po izobraževalnem programu, ki ga sprejme minister na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

g) Gostujoči tuji učitelji

101. člen
(gostujoči tuji učitelj)

Gostujoči tuji učitelj, ki v poklicnem in strokovnem izobraževanju, v gimnazijah ter v glasbenih šolah za določen čas opravlja dele programa ali sodeluje pri izvajanju osnovnošolskega programa, mora izpolnjevati pogoje, kakršni se zahtevajo za to delo v državi, iz katere prihaja.

h) Strokovni izpit

102. člen
(strokovni izpit)

Strokovni delavci opravljajo strokovni izpit v skladu s tem zakonom. Strokovni izpit je sestavni del pripravništva in se opravlja pred iztekom delovne dobe.

Strokovni delavci, ki so opravili pripravništvo in strokovni izpit po drugih predpisih, lahko opravljajo strokovni izpit po tem zakonu po preteku šestih mesecev dela v vrtcu oziroma šoli.

Strokovnim delavcem, ki imajo naziv visokošolskega učitelja, ni treba opravljati strokovnega izpita v skladu s tem zakonom.

Podrobnejše določbe o strokovnem izpitu predpiše minister.

Strokovni delavci v vrtcih, šolah in zavodih, ki izvajajo programe za predšolske otroke, izobraževalne programe in posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, ki opravljajo zdravstveno oziroma socialno-varstveno dejavnost, opravljajo strokovni izpit v skladu z zakonom in drugimi predpisi, ki urejajo ta področja.

103. člen
(evidenca strokovnega izpita)

Evidenca o opravljenih strokovnih izpitih, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za šolstvo, vsebuje:

- ime in priimek kandidata,
- datum, kraj in občino rojstva,
- podatke o izobrazbi,
- podatke o opravljenem strokovnem izpitu.

Dokumentacija, potrebna za opravljanje strokovnega izpita, se kandidatu po opravljenem izpitu vrne.

104. člen (zasebni vrtci in šole)

Pogoje, predpisane za strokovne delavce javnih vrtcev in šol, morajo izpolnjevati tudi strokovni delavci v zasebnih vrtcih in šolah, ki izvajajo javno veljavne programe.

Določba prejšnjega odstavka ne velja za vrtce in šole, ki izvajajo programe za predšolske otroke oziroma izobraževalne programe po posebnih pedagoških načelih.

XV. IZOBRAŽEVANJE IN NAPREDOVANJE STROKOVNIH DELAVCEV IN RAVNATELJEV

105. člen (izobraževanje in napredovanje)

Strokovni delavci v vrtcih in šolah se strokovno izobražujejo in usposabljujejo.

Vzgojitelj, učitelj, organizator izobraževanja, svetovalec in knjižničar lahko napredujejo v naziv mentor, svetovalec in svetnik.

V nazive iz prejšnjega odstavka napredujejo tudi ravnatelj, direktor in pomočnik ravnatelja ter predavatelji višjih šol.

Pogoje, način in postopek strokovnega izobraževanja in usposabljanja ter napredovanja v nazive določi minister.

Naziv predavatelj višje šole podeli predavateljski zbor ustrezne višje strokovne šole po poprejšnjem soglasju Strokovnega sveta Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje. Če predavateljski zbor še ni konstituiran ali je treba imenovati predavatelje za izobraževalni program, ki ga šola na novo uvaja, naziv podeli Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje.

Postopek za pridobitev naziva iz prejšnjega odstavka določi minister.

V nazive po tem zakonu napredujejo tudi strokovni delavci, zaposleni v javnih zavodih iz 28. člena tega zakona, ki opravljajo vzgojno- izobraževalno delo oziroma svetovalno ali razvojno delo v zvezi z vzgojo in izobraževanjem.

106. člen (šola za ravnatelje)

Za izobraževanje in usposabljanje ravnateljev in kandidatov za ravnatelje Vlada Republike Slovenije ustanovi šolo za ravnatelje.

Program šole za ravnatelje in vsebino ravnateljskega izpita določi minister na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

Za ravnateljski izpit se lahko prizna tudi opravljen podiplomski študijski program, za katerega Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje ugotovi, da zagotavlja znanja, določena za ravnateljski izpit.

Šola za ravnatelje enkrat letno objavi razpis za vpis in določi roke za opravljanje ravnateljskega izpita.

Postopek razpisa in vpisa določi minister.

XVI. DELOVNO RAZMERJE

1. Sklepanje delovnih razmerij

107. člen (predpisi)

Delovna razmerja, udeležba delavcev pri upravljanju in uresničevanje sindikalnih pravic delavcev v vrtcu oziroma šoli se urejajo v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo, če s tem zakonom ni drugače določeno.

108. člen (sistemizacija)

Prosta delovna mesta strokovnih in drugih delavcev v javnem vrtcu oziroma šoli se objavijo na podlagi sistemizacije delovnih mest. Sistemizacijo delovnih mest določi na podlagi normativov in standardov za šolo ravnatelj v soglasju s šolsko upravo na območju katere ima šola sedež, za vrtec pa ravnatelj v soglasju z ustanoviteljem.

109. člen (zaposlovanje strokovnih delavcev)

Javni vrtec oziroma javna šola, ki zaposluje nove strokovne delavce, mora prosta delovna mesta javno objaviti. Minister lahko za javne šole objavi prosta delovna mesta s skupno objavo. Natančnejšo vsebino in postopek skupne objave določi minister.

Javni vrtec si mora pred objavo prostega delovnega mesta pridobiti soglasje ustanovitelja, javna šola pa soglasje ministra.

Javni vrtec mora o vsakem prostem delovnem mestu strokovnega delavca pred objavo prostega delovnega mesta obvestiti ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

Če je v evidenci presežnih strokovnih delavcev strokovni delavec, ki izpolnjuje zahtevane pogoje za zasedbo prostega delovnega mesta, lahko vrtec oziroma šola zaposli takšnega strokovnega delavca brez objave prostega delovnega mesta.

Delovno razmerje z nerazporejenim strokovnim delavcem se sklene za določen oziroma nedoločen čas.

Delovno razmerje se lahko sklene tudi s kandidatom, ki ne izpolnjuje zahtevanih pogojev, za dobo največ enega leta, če nihče od prijavljenih kandidatov ne izpolnjuje zahtevanih pogojev in je taka zaposlitev potrebna zaradi nemotenega opravljanja dela.

Pogodbo o zaposlitvi za določen čas se lahko, poleg primerov v zakonu o delovnih razmerjih, sklene tudi v primeru, če gre za predvideno zmanjšanje obsega vpisa učencev oziroma dijakov v šolo ali zavod ali za spremembo javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja oziroma predmetnikov.

Če nerazporejenega strokovnega delavca ni mogoče zaposliti za polni delovni čas v posameznem vrtcu oziroma šoli, lahko svojo delovno oziroma učno obvezo dopolnjuje v več vrtcih oziroma šolah, delovno razmerje pa praviloma sklene v vrtcu ali šoli, kjer ima večji obseg dela.

Strokovni delavec ter vrtci oziroma šole iz prejšnjega odstavka tega člena, se morajo sporazumeti o delovnem času, o načinu izrabe letnega dopusta in o drugih odsotnostih z dela. Sporazum iz prejšnjega odstavka, ki mora obsegati tudi vse ostale sestavine, ki so potrebne za uresničevanje medsebojnih pravic in obveznosti, je sestavni del pogodbe o zaposlitvi.

109. a člen (pogodba o delu)

Za izvajanje vzgojno izobraževalne dejavnosti lahko šola oziroma vrtec sklene pogodbo o delu (podjem) pod pogoji določenimi z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja, če so bile izkoriščene vse možnosti za sklenitev pogodbe o zaposlitvi in je treba zagotoviti nemoteno izvajanje vzgojno izobraževalne dejavnosti. Pogodba o delu se lahko sklene le z delavcem, ki ima za opravljanje nalog, ki so predmet pogodbe, ustrezno stopnjo izobrazbe v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

Pogodba o delu iz prejšnjega odstavka se lahko sklene za največ v obsegu ene tretjine s tem zakonom določene tedenske učne obveznosti in največ za obdobje 10 mesecev v šolskem letu.

Kdor ima sklenjeno delovno razmerje na področju vzgoje in izobraževanja v skladu s tem zakonom, mora pred sklenitvijo pogodbe o delu v skladu s prvim odstavkom tega člena, predložiti soglasje delodajalca.

Oseba, ki sklene pogodbo o delu iz prvega odstavka tega člena, na podlagi te pogodbe ne pridobi pravic iz delovnega razmerja.

109. b člen (Pogodba o zaposlitvi vzgojitelja predšolskih otrok, ki ima sklenjeno delovno razmerje v vrtcu, z osnovno šolo)

Šola lahko za obdobje enega šolskega leta sklene pogodbo o zaposlitvi z vzgojiteljem predšolskih otrok, ki ima sklenjeno delovno razmerje v vrtcu, za poučevanje v prvem razredu, izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v oddelkih podaljšanega bivanja in jutranje varstvo v osnovni šoli. V času trajanja pogodbe o zaposlitvi z osnovno šolo se za pogodbo o zaposlitvi, ki jo ima vzgojitelj sklenjeno v vrtcu, uporabljajo določbe o suspenzu pogodbe iz zakona, ki ureja delovna razmerja.

Način in postopek sklenitve pogodbe o zaposlitvi iz prejšnjega odstavka se določi s kolektivno pogodbo za področje dejavnosti vzgoje in izobraževanja.

2. Pripravništvo

110. člen (pripravništvo)

Pripravnik je strokovni delavec, ki v vrtcu oziroma šoli prvič začne opravljati delo, ustrezno smeri in stopnji njegove strokovne izobrazbe, z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela.

Pripravništvo traja najmanj šest mesecev in ne več kot deset mesecev.

Pripravnik v času pripravništva sodeluje s strokovnimi delavci pri vzgojno-izobraževalnem delu in se pripravlja na strokovni izpit.

Pripravnikovo delo vodi, spremlja in ocenjuje mentor.

Mentorja pripravniku določi ravnatelj izmed strokovnih delavcev, ki opravljajo delo, za katero se bo pripravnik usposabljal, imajo naziv svetnik ali svetovalec oziroma imajo najmanj tri leta naziv mentor.

Mentor pripravi pripravniku program, ki vključuje metodično, didaktično ter drugo pripravo, potrebno za opravljanje izpita. Mentor izdelava poročilo o poteku pripravništva.

Prilavništvo se v skladu s tem zakonom lahko izvaja tudi kot volontersko pripravništvo.

Število pripravniških mest razpiše minister.

111. člen (razpis pripravniških mest)

Ministrstvo, pristojno za šolstvo, vsaj enkrat letno razpiše mesta za pripravnike.

Na razpisano mesto se lahko prijavi, kdor ima izobrazbo, določeno za zasedbo delovnega mesta, za katero bo opravljal pripravništvo.

Izbiri in razporeditev prijavljenih kandidatov opravi šolska uprava. Pri razporeditvi upošteva tudi interes vrtca oziroma šole in želje kandidata.

Prilavnik se razporedi v javni vrtec oziroma šolo, lahko pa tudi v zasebni vrtec oziroma šolo, če se le-ta s tem strinja.

112. člen (evidenca pripravnikov)

Ministrstvo, pristojno za šolstvo, vodi evidenco prijavljenih kandidatov in razporejenih pripravnikov, v katero se vpisujejo:

- ime in priimek,
- spol in rojstni podatki,
- podatki o bivališču in
- podatki o izobrazbi;

za razporejene pripravnike pa tudi:

- podatki o vrtcu oziroma šoli, na katero je razporejen,
- ime in priimek mentorja in
- podatki o izobrazbi ter naziv mentorja.

113. člen (delovno razmerje pripravnika)

Prilavnik sklenu delovno razmerje z vrtcem oziroma s šolo za čas pripravništva.

114. člen (podzakonski predpisi)

Način in postopek izbire, razporeditev pripravnikov, potek in trajanje pripravništva, sestavine programa pripravništva ter način spremljanja in ocenjevanja pripravništva določi minister.

3. Odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov

115. člen
(razlogi)

Za poslovne razloge po tem zakonu se štejejo spremembe programa vzgoje in izobraževanja, standardov in normativov, izobrazbenih pogojev in zmanjšanje obsega vpisa.

116. člen
(reševanje presežkov)

Ravnatelj mora najkasneje v osmih dneh po sprejemu odločitve, da bo strokovnemu delavcu odpovedal pogodbo o zaposlitvi iz poslovnega razloga, sporočiti ministrstvu, pristojnemu za šolstvo, razloge za prenehanje potreb po delu strokovnega delavca ter naslednje podatke o strokovnem delavcu:

- ime in priimek,
- podatke o izobrazbi,
- delovni dobi,
- strokovnem izpitu in
- stalno bivališče.

117. člen
(prosta delovna mesta)

Ministrstvo, pristojno za šolstvo, posreduje vrtcu oziroma šoli najkasneje v osmih dneh po prejemu sporočila iz prejšnjega člena seznam vrtcev in šol, ki imajo prosta delovna mesta in za zasedbo katerih strokovni delavec iz prejšnjega člena izpolnjuje pogoje.

Če ministrstvo, pristojno za šolstvo, ne posreduje podatkov v predpisanem roku, ravnatelj nadaljuje s postopkom odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

118. člen
(sklenitev pogodbe o zaposlitvi)

Če so izpolnjeni pogoji za zaposlitev strokovnega delavca, ki mu bo odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, v drugi šoli oziroma vrtcu, se lahko sklene delovno razmerje z delavcem brez objave prostega delovnega mesta. O sklenitvi delovnega razmerja odloči ravnatelj šole oziroma vrtca, ki ima prosto delovno mesto in strokovnemu delavcu ponudi pogodbo o zaposlitvi.

Pogodbo o zaposlitvi mora ravnatelj šole oziroma vrtca, ki ima prosto delovno mesto, strokovnemu delavcu ponuditi najkasneje 30 dni pred iztekom odpovednega roka, sicer pridobi strokovni delavec vse pravice, ki so določene za primer odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov.

Strokovni delavec je dolžan sprejeti ponudbo iz prvega odstavka tega člena, če so izpolnjeni pogoji za prezaposlitev strokovnega delavca, ki se določijo s kolektivno pogodbo za dejavnost vzgoje in izobraževanja, v 30 dneh po vročitvi. Če strokovni delavec neupravičeno odkoloni ponudbo, mu preneha delovno razmerje in nima pravice do odpravnine.

4. Delovna obveznost

119. člen
(obseg vzgojno-izobraževalnega dela)

Delovna obveznost učitelja obsega pouk in druge oblike organiziranega dela z učenci, vajenci, dijaki oziroma študenti višjih šol (v nadaljnjem besedilu: učna obveznost), pripravo na pouk, popravljanje in ocenjevanje izdelkov in drugo delo, potrebno za uresničitev izobraževalnega programa.

Priprava na pouk obsega:

- sprotno vsebinsko in metodično pripravo,
- pripravo didaktičnih pripomočkov.

Drugo delo obsega:

- sodelovanje s starši,
- sodelovanje v strokovnih organih šole,
- opravljanje nalog razrednika,
- organizirano strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje,
- zbiranje in obdelavo podatkov v zvezi z opravljanjem vzgojno-izobraževalnega in drugega dela,
- mentorstvo učencem, vajencem, dijakom in študentom višje šole ter sodelovanje s šolami in visokošolskimi zavodi, ki izobražujejo strokovne delavce,
- mentorstvo pripravnikom,
- urejanje kabinetov, zbirk, šolskih delavnic, telovadnic, igrišč, nasadov ipd.,
- organiziranje kulturnih, športnih in drugih splošno koristnih in humanitarnih akcij, pri katerih sodelujejo učenci, vajenci oziroma dijaki,
- pripravo in vodstvo ekskurzij, izletov, tekmovanj, šole v naravi, letovanj, taborjenj, ki jih organizira šola in
- opravljanje drugih nalog, določenih z letnim delovnim načrtom.

Določbe tega zakona, ki urejajo delovno obveznost učiteljev in drugih strokovnih delavcev se uporabljajo tudi za učitelje in druge strokovne delavce šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

a) Osnovna in glasbena šola

120. člen
(delovna in učna obveznost)

V okviru z zakonom in kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je tedenska učna obveznost učitelja največ 22 ur, v oddelkih podaljšanega bivanja in v bolnišničnih oddelkih pa največ 25 ur.

b) Poklicno izobraževanje

121. člen
(delovna in učna obveznost)

V okviru z zakonom in s kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je tedenska učna obveznost:

- za učitelje splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov največ 20 ur,
- za učitelja slovenskega jezika največ 19 ur,
- za učitelja madžarskega in italijanskega jezika največ 19 ur,
- za predavatelje višje strokovne šole največ 16 ur,
- za učitelje praktičnega pouka in veščin največ 25 ur,
- za strokovne delavce, ki imajo učno obveznost oziroma sodelujejo pri pouku, največ 30 ur.

c) Gimnazija

122. člen
(delovna in učna obveznost)

V okviru z zakonom in s kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je tedenska učna obveznost:

- za učitelje splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov največ 20 ur,
- za učitelja slovenskega jezika največ 19 ur,
- za učitelja madžarskega in italijanskega jezika največ 19 ur,
- za učitelje praktičnega pouka in veščin največ 25 ur,
- za druge strokovne delavce, ki imajo učno obveznost oziroma sodelujejo pri pouku, največ 30 ur.

č) Domovi za učence in dijaški domovi

123. člen (delovna obveznost vzgojitelja)

V okviru z zakonom in s kolektivno pogodbo določenega tedenskega polnega delovnega časa je obveznost vzgojitelja največ 30 ur vzgojnega dela z učenci, vajenci in dijaki tedensko.

124. člen (povečanje in zmanjšanje učne obveznosti)

Če v okviru z zakonom določene tedenske učne obveznosti ni mogoče organizirati pouka v skladu s predmetnikom, lahko ravnatelj učitelju ali drugemu strokovnemu delavcu določi dodatno tedensko učno obveznost za toliko ur, kot je določeno za posamezni predmet v oddelku, vendar ne več kot za pet ur, oziroma določi zmanjšanje tedenske učne obveznosti, vendar ne več kot za tri ure.

5. Dopust

125. člen (dopust)

Strokovni delavec v javnem vrtcu oziroma šoli ima pravico do najmanj 20 delovnih dni letnega dopusta.

Strokovni delavec v javni šoli lahko porabi letni dopust v času, ki ga določi minister s šolskim koledarjem, vendar najdlje do konca šolskega leta v naslednjem letu.

Določbe tega člena veljajo tudi za strokovnega delavca, ki sklene delovno razmerje za določen čas.

Delavec v javnem vrtcu oziroma šoli ima pravico do odsotnosti z dela z nadomestilom plače ali brez nadomestila plače ter druge pravice iz delovnega razmerja v primerih in pod pogoji, določenimi z zakonom in kolektivno pogodbo.

XVII. GOSPODARJENJE Z NEPREMIČNINAMI

126. člen (premoženjski skladi)

Za gospodarjenje z nepremičninami, ki so javna lastnina in se uporabljajo za opravljanje vzgoje in izobraževanja, lahko lokalna skupnost oziroma država ustanovi premoženjski sklad.

Premoženje sklada iz prejšnjega odstavka je sestavni del premoženjske bilance lokalne skupnosti oziroma države.

127. člen^{*} (državni sklad)

Za gospodarjenje z nepremičninami iz prejšnjega člena, s katerimi upravljajo javne šole, katerih ustanoviteljica je država, se ustanovi Šolski sklad Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sklad).

Sklad je pravna oseba javnega prava.

Sklad posluje v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo za javne zavode.

Poslovanje sklada urejajo pravila sklada, ki jih sprejme upravni odbor s soglasjem Vlade Republike Slovenije.

128. člen*
(upravni odbor)

Sklad upravlja upravni odbor.

Upravni odbor sklada ima predsednika in šest članov. Predsednika in člane upravnega odbora imenuje Vlada Republike Slovenije, in sicer: predsednika in pet članov na predlog ministra, enega pa na predlog ministra za finance.

129. člen*
(pristojnosti upravnega odbora)

Upravni odbor sklada predlaga program investicij in letni načrt, zagotavlja uresničevanje programa investicij in letnega načrta ter poroča o njunem izvajanju, predlaga spremembo namembnosti objektov, določa finančni načrt, sprejema zaključni račun in opravlja druge naloge določene s pravili sklada.

K finančnemu načrtu in zaključnemu računu si mora sklad pridobiti soglasje ministra.

130. člen*
(direktor)

Poslovanje sklada vodi direktor. Direktor predstavlja in zastopa sklad in je odgovoren za zakonitost njegovega dela.

Direktorja sklada imenuje minister na podlagi javnega razpisa.

131. člen*
(program investicij)

Upravni odbor predlaga program investicij in investicijskega vzdrževanja ter prodaje najmanj za obdobje petih let (v nadaljnjem besedilu: program investicij).

Upravni odbor vsako leto, najkasneje do začetka septembra predlaga letni načrt za izvedbo programa iz prejšnjega odstavka za prihodnje leto (v nadaljnjem besedilu: letni načrt).

Program investicij in letni načrt določi minister.

132. člen
(viri)

Sklad pridobiva sredstva:

- iz državnega proračuna,
- od najemnin iz sklenjenih pogodb,

- od daril, zapuščin, donacij in iz
- drugih virov.

Sredstva iz državnega proračuna se skladu zagotavljajo na podlagi letnega načrta.

133. člen* (bilanca nepremičnin)

Sklad vodi premoženjsko bilanco nepremičnin.

Ob vključitvi nepremičnin v sklad se oceni njihova vrednost.

Če je nepremičnina v solastništvu, se ob vključitvi v sklad določi vrednost solastninskih deležev.

Lastniki nepremičnin ne morejo razpolagati s svojim solastninskim deležem, dokler se nepremičnina uporablja za vzgojo in izobraževanje.

Pri prodaji nepremičnin ima soustanovitelj ali solastnik javne šole predkupno pravico.

134. člen (namembnost sredstev od prodaje)

Sredstva, pridobljena od najemnin in prodaje nepremičnin, združenih v sklad, se lahko uporabljajo le za investicijsko vzdrževanje in investicije v vzgojo in izobraževanje.

Če sredstva iz prejšnjega odstavka presegajo potrebe, določene s programom investicij in letnim načrtom za izvedbo programa investicij, se lahko porabijo tudi za druge z državnim proračunom določene namene na področju vzgoje in izobraževanja.

135. člen (šolski skladi)

Šola lahko ustanovi šolski sklad, iz katerega se financirajo dejavnosti posameznega razreda, ki niso sestavina izobraževalnega programa, oziroma se ne financirajo iz javnih sredstev, nakup nadstandardne opreme, zviševanje standarda pouka in podobno.

Sklad iz prejšnjega odstavka pridobiva sredstva iz prispevkov staršev, donacij, zapuščin in iz drugih virov.

Sklad upravlja upravni odbor, ki ima predsednika in šest članov, od katerih so najmanj trije predstavniki šole. Svet staršev imenuje upravni odbor. Predstavnike šole predlaga svet šole.

Za delovanje sklada upravni odbor lahko sprejme pravila.

Sklad lahko ustanovi tudi vrtec.

XVIII. KAZENSKE DOLOČBE

136. člen (vrste prekrškov)

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali posameznik, ki opravlja dejavnost vzgoje in izobraževanja, čeprav ne izpolnjuje pogojev za opravljanje te dejavnosti oziroma ni vpisana v razvid po tem zakonu (33., 34., 36., 37. in 38. člen).

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje pravna oseba, ki zaposli za nedoločen čas strokovnega delavca, ki ne izpolnjuje izobrazbenih pogojev (94., 95., 96., 97., 98. in 99. ter 104., 146., 147. in 148. člen).

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

- če opravlja dejavnost v nasprotju s tem zakonom (5., 6. in 9. člen);
- če ne izvrši odločbe državnega organa (sedemnajsta alineja prvega odstavka 49. člena);
- če pridobiva oziroma uporablja sredstva v nasprotju s tem zakonom (78., 80., 83., 88. in 89. člen).

Z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

XIX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

137. člen (financiranje)

Dokler ne bodo sprejeti izobraževalni programi po tem zakonu in zakonih za posamezna področja vzgoje in izobraževanja, se iz javnih sredstev zagotavljajo sredstva za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov, ki se izvajajo v javnih šolah in šolah s koncesijo, in sicer:

1. V osnovnem izobraževanju:
  - program življenja in dela osnovne šole, vključno z uresničevanjem posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti v skladu z zakonom,
  - program vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov z motnjami v razvoju v skladu z zakonom,
  - program osnovnega glasbenega izobraževanja,
  - dopolnilno izobraževanje otrok naših delavcev na začasnem delu v tujini in
  - program osnovne šole za odrasle.
2. V srednjem izobraževanju:
  - programi srednjega izobraževanja, vključno z uresničevanjem posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti v skladu z zakonom,
  - program vzgoje in izobraževanja mladostnikov z motnjami v razvoju v skladu z zakonom,
  - okvirni vzgojni program v dijaških domovih in
  - matura.

Iz državnega proračuna se v dosedanjem obsegu zagotavljajo sredstva tudi:

a) za dejavnosti, potrebne za razvoj in učinkovito opravljanje vzgoje in izobraževanja, in sicer:

- raziskovalno in razvojno-proučevalno delo ter eksperimentalno dejavnost,
- stalno strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev,
- mednarodno sodelovanje,
- delovanje šolskih knjižnic,
- informacijsko-dokumentacijsko dejavnost in
- tekmovanja učencev, vajencev in dijakov v znanju;

b) in sredstva za:

- štipendiranje za pedagoške poklice,
- mladinsko periodiko in strokovno literaturo,
- pripravo učbenikov in učne tehnologije,
- subvencioniranje učbenikov z nizko nakladdo,
- nacionalno nagrado Republike Slovenije na področju šolstva,

- program šolske televizije in radia,
- izgradnjo in vzdrževanje prostora ter nabavo in vzdrževanje opreme,
- organizacijo in proučevanje izobraževanja odraslih,
- dogovorjeni program za izobraževanje odraslih,
- nezgodno in invalidsko zavarovanje dijakov,
- regresiranje prevozov učencev, vajencev in dijakov in
- subvencioniranje dejavnosti učencev, vajencev in dijakov v stanovskih organizacijah.

138. člen
(financiranje zasebnih šol)

Ne glede na določbo drugega odstavka 86. člena tega zakona pripada zasebni šoli tri leta po uveljavitvi tega zakona za posameznega učenca oziroma dijaka 100 % sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za plače in materialne stroške na učenca oziroma dijaka.

Ne glede na določbo 86. člena tega zakona se zasebne šole, ki jim je bila dodeljena koncesija pred uveljavitvijo tega zakona, financirajo v skladu s koncesijsko pogodbo.

139. člen
(uskladitev organizacije vrtcev)

Ustanovitelj vrtca uskladi organizacijo vrtca s tem zakonom najkasneje do začetka šolskega leta, v katerem se bo začel izvajati program 9-letne osnovne šole v vseh osnovnih šolah v državi.

140. člen
(uskladitev aktov)

Ustanovitelji vrtcev, ki jih je treba preoblikovati v skladu s tem zakonom, in ustanovitelji šol uskladijo akte o ustanovitvi z določbami tega zakona najkasneje v enem letu po njegovi uveljavitvi.

S sprejemom aktov o ustanovitvi iz prejšnjega odstavka prenehajo veljati statuti javnih vrtcev oziroma šol.

Vrtci oziroma šole se vpišejo v razvid po tem zakonu najkasneje v enem letu po njegovi uveljavitvi.

141. člen
(uskladitev programov vzgoje in izobraževanja)

Ustanovitelji zasebnih šol uskladijo programe vzgoje in izobraževanja s tem zakonom najkasneje v štirih letih po uveljavitvi tega zakona.

Če ustanovitelj zasebne šole, ki ima sklenjeno koncesijsko pogodbo, ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka tega člena, se koncesijska pogodba razdre po samem zakonu.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ostanejo v primerih iz 138. člena tega zakona v veljavi določbe koncesijske pogodbe, ki urejajo financiranje zasebnih šol iz javnih sredstev.

Ne glede na določbo 18. člena tega zakona objavi ministrstvo javno veljavne programe, ki se bodo začeli izvajati v šolskem letu 1996/97, najkasneje do začetka šolskega leta.

142. člen
(podzakonski predpisi)

Podzakonske predpise iz tega zakona izda minister najkasneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

143. člen
(šola za ravnatelje)

Ravnatelji, ki so opravili šolo za ravnatelje pred uveljavitvijo tega zakona, imajo opravljen ravnateljski izpit v skladu s tem zakonom.

144. člen
(kandidati za ravnatelje)

Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka 53. člena tega zakona je lahko do 1. 9. 2000 imenovan za ravnatelja tudi, kdor ne izpolnjuje s tem zakonom določenih pogojev o izobrazbi oziroma nazivu ali nima opravljenega ravnateljskega izpita.

Določbe tega člena se uporabljajo tudi za pomočnika ravnatelja, ki ne izpolnjuje s tem zakonom določenih pogojev o izobrazbi in nazivu.

145. člen
(ravnatelji)

Ravnatelji oziroma pomočniki ravnateljev vrtcev in šol, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona srednjo izobrazbo, petindvajset let delovne dobe in so opravljali funkcijo ravnatelja oziroma pomočnika ravnatelja dva mandata, in ravnatelji oziroma pomočniki ravnateljev vrtcev, ki imajo srednjo izobrazbo in so opravljali funkcijo ravnatelja oziroma pomočnika ravnatelja vsaj tri mandate, so lahko imenovani za ravnatelja oziroma pomočnika ravnatelja ne glede na določbo prvega in drugega odstavka 53. člena in prvega odstavka 56. člena tega zakona tudi po uveljavitvi tega zakona.

Ravnatelji oziroma pomočniki ravnateljev vrtcev in šol, ki ne izpolnjujejo s tem zakonom določenih pogojev o izobrazbi, imajo na dan uveljavitve tega zakona manj kot 10 let do pridobitve pravice do starostne pokojnine in so opravljali najmanj tri mandate funkcijo ravnatelja oziroma pomočnika ravnatelja, so lahko imenovani za ravnatelja oziroma pomočnika ravnatelja ne glede na določbe prvega in drugega odstavka 53. člena in prvega odstavka 56. člena tega zakona tudi po uveljavitvi tega zakona.

146. člen
(učitelji in vzgojitelji)

Učitelji v osnovni in glasbeni šoli, v gimnaziji in v poklicni, strokovni ter tehniški srednji šoli in vzgojitelji v domu za učence ter dijaškem domu, ki so izpolnjevali z zakonom določene pogoje za opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela v osnovni in glasbeni šoli, zavodu za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, gimnaziji in v poklicni, strokovni in tehniški srednji šoli ter v dijaškem domu, lahko opravljajo vzgojno-izobraževalno delo tudi po uveljavitvi tega zakona.

Vzgojitelji v vrtcih, ki so izpolnjevali pogoje za opravljanje dela v vrtcih pred uveljavitvijo tega zakona, lahko opravljajo delo vzgojitelja v prvem razredu devetletne osnovne šole.

Zmanjšana učna obveznost za učitelje slovenskega jezika, določena s tem zakonom, se uveljavi v šolskem letu 1998/99.

Ne glede na določbo petega odstavka 110. člena tega zakona je lahko v šolskih letih 1995/96 in 1996/97 mentor pripravniku le strokovni delavec, ki ima naziv svetnik oziroma svetovalec.

147. člen
(učitelj praktičnega pouka in veščin)

Učitelji praktičnega pouka in veščin, ki ne izpolnjujejo pogojev, določenih s tem zakonom, si morajo v petih letih po uveljavitvi tega zakona pridobiti zahtevano izobrazbo, sicer jim preneha delovno razmerje.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko učitelji praktičnega pouka in veščin, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona najmanj 20 let delovnih izkušenj v izobraževanju, še naprej opravljajo svoje delo.

148. člen
(knjižničarji in socialni delavci)

Knjižničarji in socialni delavci, ki so si pridobili višjo strokovno izobrazbo v svoji stroki pred uveljavitvijo tega zakona, lahko opravljajo delo knjižničarja oziroma socialnega delavca tudi po uveljavitvi tega zakona.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko opravljajo delo knjižničarja tudi drugi strokovni delavci, ki so na dan uveljavitve tega zakona opravljali delo knjižničarja in so izpolnjevali pogoje za to delo po predpisih, ki so veljali do 15. marca 1996.

149. člen
(pedagoška oziroma pedagoško-andragoška izobrazba)

Učitelji, svetovalni delavci in strokovni delavci, ki so pred uveljavitvijo tega zakona opravili strokovni izpit po predpisih s področja vzgoje in izobraževanja, imajo pridobljeno pedagoško in pedagoško-andragoško izobrazbo.

Učitelji, svetovalni delavci in strokovni delavci iz prejšnjega odstavka imajo pridobljeno specialno pedagoško izobrazbo za tisto področje vzgojno-izobraževalnega dela z otroki in mladostniki s posebnimi potrebami, na katerem so opravljali strokovni izpit.

150. člen
(pripravnništvo)

Strokovni delavci, ki opravljajo pripravništvo na dan uveljavitve tega zakona, dokončajo pripravništvo in opravijo strokovni izpit po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Varuhom, ki so zaposleni v vrtcu na dan uveljavitve tega zakona, ni treba opravljati strokovnega izpita, določenega s tem zakonom.

151. člen
(javna mreža)

Javni vrtci oziroma šole, ki so bili ustanovljeni pred uveljavitvijo tega zakona, so sestavni del mreže javnih vrtcev in šol.

152. člen
(prenos pristojnosti upravnih enot)

Z dnem, ko začnejo delovati šolske uprave, ustanovljene po tem zakonu, se za področje vzgoje in izobraževanja prenehajo uporabljati določbe 102. in 103. člena zakona o upravi (Uradni list RS, št. 67/94), ki določa pristojnosti upravnih enot.

Prevzem delavcev, prostorov in sredstev se uredi z aktom o določitvi okolišev šolskih uprav.

153. člen
(strokovni sveti)

Strokovni sveti, določeni s tem zakonom, se ustanovijo najkasneje v šestdesetih dneh po uveljavitvi tega zakona.

Pri prvem imenovanju se polovica članov posameznega strokovnega sveta imenuje za tri leta. Člane, ki se imenujejo za tri leta, se določi z žrebom.

154. člen
(uskladitev aktov javnih zavodov)

Vlada Republike Slovenije sprejme oziroma uskladi akte o ustanovitvi javnih zavodov iz 28. člena tega zakona najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Do ustanovitve Zavoda Republike Slovenije za šolstvo opravlja njegove naloge Urad Republike Slovenije za šolstvo in šport. Z uveljavitvijo tega zakona se Republiški izpitni center preimenuje v Državni izpitni center.

155. člen
(uporaba določb o financiranju)

Določbe 81. člena in 82. člena se začnejo uporabljati v proračunskem letu 1996.

V proračunskem letu 1995 se za financiranje uporabljajo določbe zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/91-I).

156. člen
(prenehanje veljavnosti podzakonskih predpisov)

Do sprejema podzakonskih predpisov, določenih s tem zakonom, se uporabljajo podzakonski predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, razen določb, ki so v nasprotju s tem zakonom, in sicer:

1. pravilnik o postopku verifikacije izobraževalnih organizacij ter o vsebini in načinu vodenja razvida izobraževalnih organizacij (Uradni list SRS, št. 5/81)
2. pravilnik o pogojih za opravljanje izobraževalne dejavnosti z osebnim delom (Uradni list SRS, št. 22/90)
3. pravilnik o učbenikih (Uradni list RS, št. 15/93 in 18/93)
4. pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list SRS, št. 20/80)
5. pravilnik o napredovanju zaposlenih v osnovnem in srednjem izobraževanju v nazive (Uradni list RS, št. 41/94)
6. sklep o določitvi normativov in standardov za opravljanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti v osnovnih šolah, glasbenih šolah in domovih za učence osnovnih šol (Uradni list RS, št. 4/92)
7. sklep o določitvi normativov in standardov za opravljanje vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov z motnjami v razvoju v vzgojno-izobraževalnih zavodih (Uradni list RS, št. 4/92)
8. sklep o določitvi normativov in standardov za opravljanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti v srednjih šolah (Uradni list RS, št. 4/92, 7/92 in 33/95).

157. člen
(prenehanje veljavnosti zakona)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

1. zakon o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list SRS, št. 1/80, 25/89, 32/89 in Uradni list RS, št. 12/91-I) in

2. zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/91-I), razen določb 61. in 64. člena).

158. člen
(uveljavitev)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

159. (43.) člen
(prehodni pogoji za ravnatelje in pomočnike ravnateljev)

Ravnatelji šol, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona višješolsko izobrazbo, ki so si jo pridobili po programih, sprejetih pred uveljavitvijo zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 67/93, 39/95 - odločba US, 18/98 - odločba US, 35/98 - odločba US in 99/99), petindvajset let delovne dobe in so opravljali funkcijo ravnatelja najmanj dva mandata, so lahko ne glede na določbo drugega odstavka 53. člena zakona ponovno imenovani za ravnatelja, če izpolnjujejo druge pogoje za ravnatelja po določbi tega člena.

Ravnatelji, ki ne izpolnjujejo pogojev iz prejšnjega odstavka in so bili do uveljavitve tega zakona imenovani za ravnatelja v skladu s 144. členom zakona so lahko ponovno imenovani za ravnatelja do 1. septembra 2003.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka so lahko za ravnatelja imenovani tudi sedanji vršilci dolžnosti ravnatelja, ki so začeli opravljati funkcijo vršilca dolžnosti ravnatelja po 1. septembru 2000.

Kdor je imenovan za ravnatelja v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena, si mora pridobiti predpisano izobrazbo in naziv najkasneje do 1. septembra 2005 oziroma mora najkasneje v enem letu po začetku mandata opraviti ravnateljski izpit.

Ravnateljem, ki ne opravijo obveznosti v roku iz prejšnjega odstavka, preneha mandat na podlagi zakona.

Ne glede na določbo prvega odstavka 56. člena zakona je lahko za pomočnika ravnatelja imenovan tudi učitelj, ki lahko opravlja vzgojno izobraževalno delo v skladu z določbo 146. člena zakona ter ima naziv svetnik ali svetovalc oziroma najmanj 5 let naziv mentor.

160. (44.) člen
(trajanje tekočih mandatov)

Mandati ravnateljev, ki so začeli teči pred uveljavitvijo tega zakona, se iztečejo po štirih letih od njihovega začetka.

161. (45.) člen
(začetek uporabe posameznih določb zakona)

Določbi 11. in 12. člena tega zakona se začneta uporabljati z dnem polnopravnega članstva Republike Slovenije v Evropski uniji.

Ne glede na določbi drugega odstavka 22. člena in 23. člena tega zakona se za prevoze učencev osnovne šole v primerih, ko je v skladu s 56. členom zakona o osnovni šoli ugotovljeno, da je ogrožena varnost učenca na poti v šolo, zagotavlja iz državnega proračuna v letu 2002 70% sredstev, v letu 2003 50% sredstev in v letu 2004 30% sredstev. V preostalem delu zagotavljajo sredstva lokalne skupnosti.

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati določbi drugega in tretjega odstavka 144. člena zakona.

V besedilu zakona so narejeni popravki, ki so bili navedeni v Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-B), Uradni list RS, št. 108/02, ki vsebuje še:

4. člen

Šolske uprave se ustanovijo najkasneje do 1. septembra 2005.

Do začetka delovanja šolskih uprav izvaja naloge šolskih uprav določene s tem zakonom ministrstvo, pristojno za šolstvo, lahko pa tudi enota Zavoda Republike Slovenije za šolstvo.

Podrobnejša navodila za izvajanje nalog ter krajevno pristojnost enot iz prejšnjega odstavka določi minister.

Časovne omejitve sklepanja pogodb o zaposlitvi za določen čas po določbah zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/2002) se v vzgoji in izobraževanju začnejo uporabljati s 1. 1. 2010.

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 27. novembra 2002

V besedilu zakona so narejeni popravki, ki so bili navedeni v Zakonu o dopolnitvi zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-C), Uradni list RS, št. 34/03, ki vsebuje še:

2. člen

Minister, pristojen za šolstvo, izda v roku 30 dni od uveljavitve tega zakona podzakonski akt, s katerim določi postopek in kriterije za subvencioniranje prevozov iz prejšnjega člena.

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2003.

Ljubljana, dne 25. marca 2003.

V besedilu zakona so narejeni popravki, ki so bili navedeni v Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-D), Uradni list RS, št. 79/03, ki vsebuje še:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen

Do 1. 9. 2010 lahko delavci, ki imajo v šoli sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas v obsegu polnega delovnega časa, pa jim ni mogoče zagotoviti učne obveznosti v skladu s tem zakonom za

poučevanje predmetov, za katere izpolnjujejo vse z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje, in je to potrebno zaradi nemotenega izvajanja vzgojno-izobraževalne dejavnosti, dopolnjujejo učno obveznost pri drugih predmetih.

Obseg dopolnjevanja iz prvega odstavka tega člena ne sme presegati 40 odstotkov predpisane učne obveznosti strokovnega delavca.

Za določitev osnovne plače delavca se v primeru iz prvega odstavka tega člena smiselno uporabljajo določbe 14. člena zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 56/2002 in 110/2002).

12. člen

Določbe 2. in 5. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. 9. 2004.

13. člen

Do določitve pogojev v skladu s tretjim odstavkom 9. člena tega zakona strokovni delavec lahko odkloni ponudbo za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi, če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 33. člena kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list, RS št. 52/94, 49/95, 34/96, 45/96, 51/98, 28/99, 39/2000, 56/2001, 64/2001, 78/2001 in 56/2002).

14. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 15. julija 2003.

[†]Neuradno prečiščeno besedilo: Uradni list RS, št. 12/96, Uradni list RS, št. 23/96 (popravek), Uradni list RS, št. 22/00 (razveljavitev sedme alineje 31. člena, drugega, tretjega in četrtega odstavka 127. člena, 128. do 131. člena, 133. in 134. člena; razveljavljene določbe se še uporabljajo do preoblikovanja skladov v javne sklade po prvem odstavku 57. člena zakona o javnih skladih (ZJS), Uradni list RS, št. 22/00), Uradni list RS, št. 64/01 (spremembe in dopolnitve, ki določajo veljavnost 36. in 37. člena z dnem polnopravnega članstva Evropski uniji; členi 159-161 so prehodne določbe za ravnatelje in pomočnike ravnateljev), Uradni list RS, št. 108/02 (o spremembah in dopolnitvah zakona), Uradni list RS, št. 34/03 (o dopolnitvah zakona), Uradni list RS, št. 108/02 (o spremembah in dopolnitvah zakona).